

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 157. szám — 1940 július 13 szombat — Ára: 12 fillér

Erdélyben a hatóságok felfegyverzik a román parasztokat és vasgárdistákat

jelentí Bukarestből a bolgár sajtó

Temesvárott és más erdélyi városokban kiürítési intézkedéseket foganatosítottak

Illetékes olasz kijelentés a müncheni találkozóval kapcsolatban:

A tengelyhatalmak Délkelet-Európában tartós és állandó békét akarnak, de ennek alapfeltétele a nyílt kérdések igazságos rendezése. — Az Anglia elleni háború után következik a délkelet-európai újjárendezés — vélik Belgrádban

Románia tisztában van vele, hogy új rendezésre van szükség — jelentí Bukarestből a német sajtó

Római MTI jelentés szerint mérlegadó olasz körökben tekintettel a nemzetközi sajtó egyes téves értelmezéseire, péntek délelőtt fontos kijelentést tettek Ciano gróf németországi látogatásával és a müncheni olasz-német-magyar tanácskozásokkal kapcsolatban. Különösen kiemelték azt a tényt, hogy a müncheni megbeszélésekbe belevonták a magyar miniszterelnököt és külügyminisztert is, mert a tengelyhatalmak Délkelet-Európában mindig számítottak Magyarországgal baráti együttműködésére és mert Németország és Olaszország Magyarországot délkelet-európai politikájuk alapelveinek tekintik, Olaszország és Németország politikája Délkelet-Európában a béke fenntartására és a háború kiterjesztésének megakadályozására irányul. Teljesen téves az az értelmezés, mintha ez a békés akció, amelyben Olaszországnak és Németországnak jelentős támogatást nyújtott a magyar kormány bőles és józan magatartása, Szovjetország ellen irányulna. Ugyancsak téves az az értelmezés is, mintha a tengelyhatalmak az Anglia elleni háborúval kapcsolatos feladatok elvégzése után többé már nem törődnének a délkelet-európai békével. A valóság az, hogy a tengelyhatalmak Délkelet-Európában tartós és állandó békét akarnak, de felfogásuk szerint ennek a tartós békének alapfeltétele az, hogy előzőleg az igazság elvei szerint rendezzék a Délkelet-Európában fennálló nyílt kérdéseket.

A tengelyhatalmak délkelet-európai politikájának alapelvei tehát a következők: 1. Igazságos béke, 2. tartós béke, 3. bizalomteljes együttműködés azokkal a hatalmakkal, akik a Balkánnal határosak.

EGYRE TÖBB SZÓ ESIK A MAGYAR-ROMÁN HATÁR MÓDOSÍTÁSÁRÓL

A római „Telegrapho” szerint Budapesten hangsúlyozzák, hogy a müncheni megbeszélések óta Magyarországon teljesen helyreállt a bizalom. Bár a tanácskozások részleteiről semmi sem szivárog ki, a magyar fővárosban egyre több szó esik a magyar-román határ mó-

dosításáról. A lap továbbiakban azt írja, hogy Teleki Pál gróf miniszterelnök a Magyar Távirati Iroda munkatársa előtt tett nyilatkozatában a magyar kormányfőfiaknak a müncheni eredmény felől érzett meglepedéséről tett tanúbizonyságot, továbbá arról, hogy Magyarországnak a tengelyhatalmakban való teljes bizalommal várja az igazságot.

ROMÁNIAVAL SZEMBEN MAGYARORSZÁG NINCS EGYEDÜL

A Corriere della Sera budapesti tudósítója szerint magyar politikai körökben Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky gróf külügyminiszter hazaérkezésük után a miniszterelnök kijelentésével kapcsolatosan aláhúzták, hogy már maga az a tény is, hogy Teleki Pál grófot és Csáky István külügyminisztert tárgyalásra hívták meg, világosan bizonyítja, hogy a magyar-román probléma nagy időszerűsége és a békés megoldás szükségességét. Romániával szemben — írja a tekintélyes olasz újság — Magyarországnak nincs egyedül. A Berlin-Róma tengely szolidaris vele. A magyar-román területi kérdéseket bizonyára békés tárgyalásokkal oldják meg. Diplomáciai körökben fenntartják, fejezi be a tudósító, hogy maga Jugoszlávia, Románia szövetségese is azt tanácsolja Bukarestnek, hogy vizsgálja meg a magyar kívánságokat.

DELKELETEN IS IGAZSÁGOS HELYZETET!

A német külügyminisztérium felhivatalos organuma, a Deutsche Diplomatisch-Korrespondenz szintén foglalkozik a müncheni megbeszélésekkel és többek között ezeket írja:

„Németország és Olaszország vezető államférfiainak berlini és müncheni találkozáját a tengelypolitika tökéletes fenntartása jellemezte, — állapítja meg a Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz. Mindkét nemzet elégtétellel állapíthatta meg, hogy azok az utak és módok, amelyeket szabadságharcukban eddig követtek, halatlanul nagy eredményekhez vezettek. A két nemzet el van tókél-

ve, hogy jövőjét is ugyanezek az alapokon biztosítja.

Amíg az angol politika ma is az erők szembeállításától várja az európai szárazföldhöz fűzött reményeinek és céljainak megvalósulását, a tengelyhatalmak azon munkálkodnak, hogy ugyanezeknek az erőknek az összefogásával a közönség érdekeit mozdítsák elő. Magyarországnak vezető államférfiai kijelentették, hogy ők is egyetértéssel azzal a célkitűzéssel, amelyet a müncheni találkozó újból megerősített, Magyarországnak is tartós békét kíván, olyan békét, amely megszabadítja Európát a gyűlöletből és igazságtalanságból született tákolányoktól és délkeleten is igazságos helyzetet teremt.

A Berliner Lokalanzeiger utal arra, hogy Münchennel kapcsolatosan tömördek híresztelés jutott kifejezésre. Felesleges ezekkel bővebben foglalkozni. A tengelyhatalmak nem tárgyalni szoktak, hanem cselekedni, vagy dönteni. A fegyverek győzelme megadja nekik a szabadságot arra, hogy Európa újjárendezését a nyugati hatalmak Európa-ellenes érdekeinek tekintetbevétele nélkül módszeres felépítéssel megvalósíthassák.

A müncheni eredményt, írja a Deutsche Allgemeine Zeitung, — nemesak Magyarországon értették meg, hanem az egész Balkánon. Németország és Olaszország elvitathatatlan tekintélye záloga a kisebb nemzetek bizalmának akár olyanokról legyen szó, amelyeket annakidején a versaillesi és a trianoni rendszer durván feláldozott, vagy olyanokról, amelyeket a brit kezesség háborús uszítása a veszély szélére sodort. A müncheni eredményt azonban nagyon jól megértették Angliában is, az európai szárazföld minden maradandó újjárendezésének ellenségénél is.

A német lapok bukaresti jelentéseikben utalnak arra, hogy Románia tisztában van vele, hogy az új rendezésre délkeleten is szükség van. A Berliner Börsenzeitung kiemeli, hogy a müncheni tanácskozásokat Bukarestben feszült figyelemmel kísérték.

A Deutsche Allgemeine Zeitung a müncheni megbeszélésekhez töb-

bek között a következő megjegyzéseket fűzi:

Annak idején, amikor Anglia Európa népeit Olaszország ellen megtorló háborúba akarta sodorni, létrejött a Berlin-Róma tengely, amelynek első tevékenysége a délkelet-európai építő béke és rend megteremtése érdekében való német-olasz együttműködés volt. Ma Európában a tengelynek a háború és béke minden téren megnyilvánuló teljes egyetértése a legfontosabb körülmény. A hadvisező Németországnak és Olaszországnak ugyanúgy, mint Magyarországnak elsődleges érdeke a Duna-vidék gazdasági szilárdsága és Délkelet-Európa békéjének szilárdsága.

ROMÁNIA KÖNNYITSE A MEGOLDÁST, — AJÁNLIJA A BELGRÁDI SAJTÓ

A belgrádi lapok részletesen ismertetik Teleki miniszterelnök csütörtöki nyilatkozatát és a magyar lapoknak a müncheni értekezlettel foglalkozó cikkeit. A „Vreme” rámutat a magyar államférfiak lelkes fogadtatására és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az államférfiak visszatérésük után hosszú kihallgatáson voltak a kormányzónál. Megállapítja a lap, hogy Magyarországon nagy meglepedéssel fogadták a müncheni tárgyalások eredményét. Bizonyos, hogy a müncheni tárgyalásokon elismerték Magyarország jogos igényeit és az is bizonyos, hogy a tárgyalások eredményeképpen biztos alapokra helyezik a délkelet-európai rendet.

A legtöbb lap rámutat arra, hogy a müncheni tárgyalásoknak nemesak politikai, hanem gazdasági jelentőségük is volt. Több lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy Romániának saját kezdeményezéséből kellene megkönynyítenie a megoldást.

Az MTI belgrádi jelentése szerint a péntek reggeli jugoszláv sajtó vezetőhelyen foglalkozik a müncheni megbeszélések eredményével, amelyeket valamennyi lap Berlini, római és budapesti tudósítások alapján kb. egyformán ítélt meg. A legtöbb lap már címében kiemeli, hogy Délkelet-Európa békeje továbbra is biztosítva van. Ez azt mutatja, hogy a jugoszláv köz-

Vélemény előnyösen ítéli meg a müncheni tárgyalásokat. Az általános vélemény az, hogy a közeljövőben csak az Anglia elleni háború áll majd előtérben s csak azután következnek a délkelet-európai újrendezések. A Vreme azon a véleményen van, hogy a magyar közvélemény meglepődéssel vette tudomásul a müncheni megbeszélések eredményeit.

A DOBRUDZSAI KÉRDÉS

Az NST szófiai távirata azt mondja, hogy bolgár politikai körökben elterjedt hírek szerint Szófia és Bukarest között előzetes tárgyalások vannak folyamatban a két állam jószomszédi viszonyának rendezése céljából. Bolgár részről azon a véleményen vannak, hogy az új román kormány több megértést tanúsít majd a bolgár igények iránt, mint elődei. Az a látszat uralkodik, hogy a Gigurtu-kormány nemzárkózik el a dobrudzsai kérdés megegyezéses megoldásától, habár arra nézve még célzások sem történtek, hogy milyen mértékben elégítik ki a bolgár igényeket. További hírek szerint a folyamatban való megbeszélések kedvezően indultak.

Bolgár kormánykörökből mindaddig nem erősítették meg ezeket a Szófiában elterjedt híreket, amelyek szerint Szófia és Bukarest közvetlen érintkezésbe léptek, de feltűnő, hogy a csütörtöki bolgár sajtóban már semmiféle támadás, sőt semmiféle vita sem olvasható Romániával kapcsolatban.

A SZOVJET-TÖRÖK VISZONY

Berlini jelentés szerint német politikai körök figyelemmel kísérik a Szovjet in-

tenzly diplomáciai életét. Német nivalos körök nem tudnak semmilyen török-orosz lépésről és a legnagyobb hangsúlyozzák Berlinben hogy a két állam között szívélyes és udvarias kapcsolatok állanak fenn ma is. Egyes semleges megfigyelők jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy az ankarai szovjetkötvetet jelentéstételre Moszkvába rendelték.

A Törökországhoz állítólag intézett szovjetultimátum, amelynek értelmében a Dardanellákat kellett volna a szovjet-orosz hadihajók előtt megnyitni, — mint megállapítást nyert —, félreértésen alapult és mindössze csak ennek a lehetőségéről beszéltek egyes szovjet-hez közelálló körök.

A Szovjet-orosz Távirati Iroda hivatalosan jelenti:

Az utóbbi napokban a külföldi sajtóban fokozott mértékben olyan hírek terjedtek el, hogy a Szovjet-Útő állítólag ultimátumot küldött Törökországnak, s az ultimátumban területi engedményeket követelt.

A Szovjet-orosz Távirati Irodát felhatalmazták annak a megállapítására, hogy mindezek a hírek kitaláltak és teljesen valótlanok.

LETORSZÁG HELYZETE

Figyelemmel kísérik Berlinben a kis Lettország és ezzel kapcsolatban a balti államok helyzetét s általános az a vélemény, hogy csak órák kérdése, mikor csatlakozik Besszarabiá után Lettországot, mint 14-ik szovjetkötvetárságot Oroszországhoz. Hogy ez idáig juthatott, annak oka egyes megállapítások szerint a megszálló csapatok aktív munkájában rejlik. Berlin teljesen kívül áll ezeken a problémákon és nem kíván semmilyen formában beavatkozni. Német megítélés szerint ezek az országok kicsik voltak ahhoz, hogy szembe szálljanak az orosz túlerővel, azonban elég nagyok voltak ahhoz, hogy annakidején félreértsék Németországot.

Német hadiellenítés Anglia elleni légi és tengeri támadásokról

Berlin, július 12. A német véderő főparancsnokság közli: A léghaderő harcra s zuhanó bombázó köteléket július 11-én repülőtereket, fegyver és hadianyaggyárakat támadtak meg dél- és délkelet-Angliában, valamint támadásokat intéztek Anglia keleti és déli partjainál. A Csatornában sikerült egy 15 ezer tonnás tartályhajót, valamint négy 3500 tonna tartalmú kereskedelmi hajót elsüllyeszteni, kilenc kereskedelmi hajót pedig megrongáltunk. A támadások során harcolt és zuhanó bombázógepeink, valamint vadászgépeink is lelőttek több ellenséges gépet. Az ellenség légtámaszát Nyugatnémetország ellen jelentéktelen volt. Az ellenség csütörtökön összesen tizenhárom gépet vezetett, hét német gép hiányzik. A haditengerészet és légierők sikerrel a kereskedelmi háború terén érezhető eredményt értek el Angliával szemben.

Július 8-ig elsüllyesztettünk 1,920.489 bruttó regisztertonnát, torpedóromboló találatokkal és tengeralattjáróink aknáival. Tengerjáró hajókkal és más tengeri harc eszközeikkel 1,362.461 bruttó regisztertonnát, a légi haderő

támogatásával így 1,040, 213 bruttó regisztertonnát süllyesztettünk el. A háború kezdete óta tehát 4,329.213 bruttó regisztertonna ellenséges vagy az ellenségnek hasznóhajó kereskedelmi hajót semmisítettünk meg. Az elsüllyesztett hajóhoz járul még több mint 300 hajó, amelyeket legnagyobb részt a léghaderő rongált meg. (MTI)

Berlin, július 12. (Német T. I.): A véderő főparancsnokság pénteki jelentése közli, hogy a haditengerészet 1939 szeptember 3-tól 1940 július 8-ig, több mint hárommillió tonna ellenséges kereskedelmi hajóért süllyesztett el. A haditengerészet keréken tíz hónap leforgása alatt süllyesztett el ekkora hajóteret. Ez a legnagyobb bizonyítéka a német hajóhad kiképzettségének és vezetői merészességének. A német léghaderő 1939 december közepe óta, június 31-ig több mint egymillió tonna kereskedelmi hajóért semmisített meg. A haditengerészet által elsüllyesztett hajókkal együtt több mint 4,3 millió bruttó regisztertonna veszteséget jelent az angol államnak. A csatorna és Anglia déli partja felett kifejlődött légharcban ismét bebizonyult a léghaderő fölénye.

Német repülőszázadok Anglia felett

Londonból származó jelentés szerint a szerdai hatalmas légitámadás után csütörtökön újabb német repülőrajok jelentek meg a Csatorna és az angol partok felett és nagyszámú bombát dobtak le a Csatornán közlekedő hajókra, a parti erőművekre és más katonai célpontokra.

A támadás nem volt olyan nagyarányú, mint az előző, de érdekessége, az, hogy „repülőszázadok” uszótestekkel felszerelt repülőgépek is vettek benne részt, amit az angol légügyi minisztérium tegnap este kiadott jelentése is megerősít.

Angol repülők német fürdőhelyeket bombáztak

Berlin, július 12. (Német T. I.) Angol repülők július 9-ére virradó éjszaka megtámadták egy északnémetországi fürdőhelyet. A támadás során két robbanó és 14 gyújtóbombát dobtak le a gyógyszállóra. A bombatámadás megsemmisítette az épület tetőzetét, a nagytermet és pincét. Két további robbanó-

bomba kisebb vízfolyásba esett. Egy rajnai gyógyhely elleni légitámadás során öt bomba, több lakóházat és épületet súlyosan megrongált. Ezenkívül angol repülők további éjjeli támadásokat intéztek több kisebb helyiségek ellen. Lényegében azonban csak a mezőkön okoztak kárt.

Angol és francia hajókat foglalt le a román kormány

Zürich, július 12. Az angol mérnökök kiutasítása után most a román kormány különféle intézkedéseket tett az angolok dunai érdekeltsége ellen így

megakadályozta hogy tizenhárom angol gabonaszállító hajó, négy angol vontató hajó és három nagy olaj tank a román kikötőket elhagyja. A bukaresti

APOLLO

FILMSZÍNHÁZ

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 óra
Pénztári órák: délelőtt 11-1-gig,
délután 4 óráig. Telefon: 25-09.
Vasárnap délelőtt 11 óráig.
Július 16-tól július 31-ig nyári szünet.

Július hó 13 - 14 és 15-én,
szombat, vasárnap és hétfőn. Készenléti
az elmúlt filmidény leghatalmasabb sikert
elért magyar filmje kerül bemutatásra.

Halálos tavasz

Kisérő műsor: MEGJÖTT A POSTA.
Eredeti debreceni helyszíni felvételek a
nagyállomásról, a postások működéséről
és a hortobágyi postáról. — Magyar Hír-
adó. A legújabb világesemények.

brit követ sikertelenül tiltakozott ez ellen, még csak elfogadható bocsánatkérést sem kapott. A román kormány ezenkívül intézkedett három francia

hajó lefoglalásáról is. Ezek a francia hajók a román kikötőkben voltak, de már a fegyverletétel előtt átadták őket egy angol társaságnak.

Még tart a földközi tengeren a nagy légi és tengeri csata Ujabb olasz sikerek

Valahol Olaszországból, júl. 12. Az olasz főhadiszállás közli: A július 9-i tenger és léges csata még nem ért véget teljesen. Tengeri felderítőink csütörtök reggel 2 csatahajóból, 1 repülőgép-anyaahajóból s kisebb egységekből álló ellenséges köteléket fedezett fel, amely Málta magasságában cirkált és később 5 nagy tehergőzöst kísért kelet felé. Azonnal bombázógepek indultak a hajók felé. Többóra hosszat üldözték és támadás alá vették a hajókat. Egyik tehergőzös teljes bizonyossággal elsüllyedt. Két torpedórombolót súlyos találat ért úgy, hogy egyikük kénytelen volt mentőcsónakjait leereszteni. A repülőgép anyaahajó egy bombatalálattal mozdulatlan maradt. A többi angol hajók segítségére siettek. Négy vadászgépet, amelyek a hajóról felszálltak, bombavetőink eltalálták és azok lángolva zuhantak le. Az olasz gépek közül kettő nem tért vissza.

Északafrikában légierőink fejtek ki tevékenységet. Keletafrikában az angol szomáli földön hatáson bombáztunk két telepét valamint Kenyába egy légi támaszpontot.

Róma, júl. 12. A Tribuna algeciresi jelentése szerint azok az angol hajók, amelyeket az elmúlt napokban az olasz

repülők a Baleár-sziget közelében bombáztak, visszaérkeztek a gibraltári kikötőbe. A hajókról igen sok halottat és sebesülteket szállítottak partra.

Róma, júl. 12. A péntek délutáni olasz lapok kiemelik a mai hadijelentésnek azt a megállapítást, hogy a Földközi-tengeri, légi- és tengeri csata még nem ért véget.

Valahol Olaszországban, július 12. A Stefani-iroda tengerészeti különtudósítója jelenti:

Az Ion-tengeren lezajlott csata után a csütörtökre virradó éjszaka folyamán az olasz légierő fokozott felderítő tevékenységet fejtett ki a Földközi tenger különböző szakaszain hogy feltutassa a délkeleti és délnyugati irányban visszavonuló angol hajóegységeket. Az ellenséges hajórajok ismételtlen irányt változtattak, hogy megkíséreljék megteveszteni az olasz felderítő repülőket, de az olasz bombavetőgépek a csütörtöki nap folyamán rátaláltak az angol tengeri erőkre, amelyek előbb Egyiptom, majd Candia szigete felé hajóztak. Több ellenséges hajóegység heves légeiharító tüzelesei közepette az olasz gépek nagyméretű bombái ismételtlen célbataláltak és megrongálták az angol hajókat. A repülőgépanyaahajóról felszállt angol repülőgéprej négy vadászgépet az olasz repülők lelőttek. (MTI)

Hallgató hadoszlop és más különbs intézkedések Angliában

Londonból azt jelentik, hogy hadioldi hadoszlop alakítottak, amelyet „hallgató hadoszlopok” is neveznek, amelynek feladata állítólag szembe szállni a hamis híresztelésekkel, indiszkrét beszélgetésekkel és defilizmussal.

A tengerügyi hivatal elrendelte, hogy az egyesült királyság partján minden hajót mozdulatlan állapotba vagy használhatatlanná tegyenek, ha senki sincs a fedélzeten, aki rá felügyeljen. A keleti és déli partokon minden kis személyszállítóhajót, magán-

bárkákat és őrzésre használt bárkákat zátonyra kell futtatni vagy partra vonatni. Ugyanezekben a vidékekben minden más hajót, ha senki nem őrködik rajta, le kell szerelni vagy olyan zárórrendszerrel ellátni, amely használhatatlanná teszi.

London, július 12. (Reuter.) A polgári védelmi körzet parancsnoka zárórát rendelt el. A záróra napnyugta után egy óráig tart, napkelte előtt egy óráig tart York-shire partjának kb. 70 km-es szakaszán.

Pétain: az angolok előbb magára hagyták, aztán megtámadták Franciaországot

Vichy, július 12. Pétain tábornagy a francia nemzethez intézett csütörtök esti rádióbeszédében részletesen kitért arra a támadásra, amelyet az angolok a leszerelt és részben lefegyverzett francia hajók ellen intéztek. Ujból kijelentem, — mondotta a tábornagy —, hogy Franciaország sohasem fogadta volna el azt a feltételt, hogy a francia hajóhadat kiszolgáltassa Németországnak és Olaszországnak. Ha Anglia ennek az ellenkezőjét hitte, akkor tévedett. A francia haditengerészet parancsot kapott a védekezésre és jöllehet, a harcok egyenlőtlenek voltak, ezt a parancsot végrehajtottuk. Franciaország legyőzött a hősiesség küzdelemben. Az angolok, akiknek érdekében kemény áldozatokat hozott, magára hagyták, sőt most

még is támadták Franciaországot, amely egyedül néz szembe saját sorsával, de újszellemmel fogja eltölteni megvédett bátorságát és megőrzi a jövőbe vetett minden hitét.

Vichy jelentés szerint a nemzetvédelmi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében elmozdítják hivatalukból mindazokat a tisztviselőket, akik a minisztérium utasítása nélkül hagyták el Franciaországot.

Egyhangulag megszavazták ...

Vichy július 12. A nemzetgyűlés külön bizottság 4 szavazat kivételével egyhangulag megszavazta a kormány által előterjesztett javaslatokat.

Erdélyben felfegyverzik a román parasztokat és Vaszgárdistákat

Temesvárott és más erdélyi városokban kiűritési intézkedéseket fogantatosítottak.

Szofia, július 12. A bolgár sajtó arról számol be, hogy a román hatóságok Erdélyben, nevezetesen Temesváron kiűritési intézkedéseket fogantatosítottak. A lapok elentétes híresztelésekkel szembe szállva azt jelentik, hogy a besszarábiai menekülteket Aradon és Lugoson helyezték el. A lapok bukaresti tudósításai azt jelentik, hogy a román hatóságok felfegyverzik a román parasztokat Erdélyben és hogy a vaszgárda szintén fegyvereket kap.

Bukarest, július 12. Pénteken elköbzták Bukarestben és Erdélyben az összes Magyarországból ér-

kező magyar hírlapokat és folyóiratokat.

Bukarest, július 12. A záróameghosszabbításnak megfelelően Kolozsvárott a rendőrség megengedte éjjel egy óráig az uccán való szabad közlekedést, amelyet eddig csak éjfélig engedélyezett a rendőrség.

Bukarest, július 12. A minisztériumok költségeit átlagban 10 százalékkal csökkentették. A csökkentés azonban nem terjed ki a tisztviselői fizetések, a nyugdíjasok, valamint a hadsereg, valamint a hadsereg cöljait szolgáló tételek összegére.

Elitelt kéme

A m. kir. honvédtörvényszék idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetve kémkedés büntette miatt Deák Ferencet 15 évi fegyházra, Debrecenből, s a magyar-román határsívból örök időkre való kitiltásra, Szentlékai Lászlót 15 évi fegyházra, Csillag (Stern) Pált 10 évi és 6 havi fegyházra, Bojtos Józsefet 9 évi fegyházra, Horvitz Lajost 8 évi fegyházra, Mátyás Lászlót 7 évi fegyházra, Rottmann Antal román állampolgárt hat évi fegyházra, Reményi Sándor román állam-

polgárt 6 évi fegyházra, Lukács Józsefet 6 évi fegyházra, Rácz Lászlót 5 évi fegyházra, Berneld Jánost 4 évi és 6 havi fegyházra, ifj. Német Sándor román állampolgárt 4 évi fegyházra, Kovács Ferencet 4 évi fegyházra, Friedlander Sámuel 4 évi fegyházra, Pakurár Andrást 3 évi és 6 havi fegyházra, Papp János román állampolgárt 3 évi fegyházra, Egyed Gyulát 3 évi fegyházra és Lénárt Annát 3 évi fegyházra ítélte. Az ítéletek jogerősek. (MTI)

Törökország megőrzi területét és függetlenségét

Ankara, július 12. (Reuter.) Revfik Saydam miniszterelnök pénteken a Házban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Törökország területi épségének és a nemzet jólétének biztosítására megtették minden intézkedést és minden török férfi bizalommal tesz eleget feladatának, hogy Török-

ország függetlenségét és szabadságát megőrizve, egy emberként várja a jövő eseményeit. (MTI)

A képviselőház pénteki ülésén a miniszterelnök felszólalása után a jelenlevő 375 képviselő egyhangúlag bizalmat szavazott a kormánynak.

A történelmi étkezőkocsi

Abból az alkalomból, hogy Hitler vezér parancsára Németországba érkezett az a világtörténelmi nevezetességű vasi kocsi, melyben huszonegy év előtt Foch francia tábornagy diktálta kegyetlen fegyverszüneti feltételeit a németeknek, most pedig Hitler Adolf fogadta a víz katonáknak kijáró udvariassággal a fegyverszüneti feltételek aláírására érkező legyőzött franciákat, szenzációs érdekességű és eddig egészen ismeretlen epizódról számolnak be a német lapok, olyan epizódról, amely még ennek a nevezetes vasuti kocsinak életregényében is a legérdekesebb fejezetek egyikének számít.

Csak egészen kevesen tudják, hogy ez a vasi kocsi nem most futott be először Németországba. Eltekintve azoktól a békebeli időktől, amikor még mint mitemsejtő étkezőkocsi állandóan uton volt Páris, Berlin vagy Páris—München között, nemsokkal azután, hogy a compagnei erdőben, mint a francia fegyverszüneti feltételek aláírásának színhelye szerepelt, része volt annak a szerelvénynek is, amely Foch marsallt 1918 őszén Németországba vitte, az akkor megszállt területek megtekintésére. Ez alkalommal volt a kocsi annak az eddig ismeretlen jelenetnek színhelye amelynek nyilvánosságra kerülését könyörtelenül megakadályozta a francia cenzura, de amely ma kétszeresen érdekes.

Foch tábornagy különvonata a trieri állomásra futott be. Már napokkal előbb a városba érkeztek amerikai újságírók, akik lapjaiknak a leghatásvadább cikkeket küldözgették a Németországban dühöngő éhínségről. Trierbe azért érkeztek, mert mint szemtanúk akartak tudósításaikban beszámolni arról a világtörténelmi jelenetről, mikor a francia hedseregek bevonulnak Elzász Lotharingiába. Ettől a szenzációs tudósítástól azonban eltekint az amerikai újságírók éspedig egy tragikus közjáték révén. Mikor a városba már épp be kellett volna vonulni a franciáknak, a város fölött keringő francia repülőgépek

egyike beleakadt egy sürgönyvezetékbe és a város főterén összegyűlt tömeg közé zuhant, ahol rettenetes pusztítást okozott. A lakosságot valóságos pánik kerítette hatalmába és ha a tábori csendőrség nagy erőfeszítéssel helyre is állította a rendet, a bevonulás gyászos hangulatban történt meg. Érthető, hogy ezután az amerikai újságíróknak megtiltotta a francia cenzura, hogy a bevonulásról szűkszavú jelentésen kívül egyéb tudósítást is adjanak, a szörnyű közjáték hírére pedig elhallgattak.

Annál nagyobb volt a családott újságírók öröme, amikor a trieri szálláson hirtelen megjelent Foch marsall egy szárnysegéde és közölte velük, hogy a tábornagnak olyan mondanivalója van számukra, amely fel fogja kelteni az egész világ érdeklődését. Rögtön gépkocsiba is ültette az újságírókat és az állomásra vitte őket, amelynek serein a tábornagy különvonata állott. A tábornagy az emlékezetes étkezőkocsiban fogadta őket. Komoly arccal üdvözölte az újságírókat, majd gépirásos papírlapot vett elő és — mint ő mondotta — „történelmi jelentőségű” nyilatkozatot olvasott fel előttük. Ebben a nyilatkozatban az állott, hogy a jövőben örök időkre a Rajna lesz Franciaország és Németország közös határa.

Ez annyit jelentett volna, hogy Németország leggazdagabb országrészét örökre Franciaországhoz csatolják sokmilliónyi német lakosságával.

Az amerikai újságírók, akik valóságosan megdöbbentek attól, hogy ők közülhetik először a nyilvánossággal ezt a világraszóló történelmi nyilatkozatot, természetesen azonnal a legközelebbi szállodába, vagy postahivatalba rohantak, hogy telefonon, vagy távbeszélőn közöljék a szenzációs hírt lapjaikkal. Annál nagyobb volt a csodálkozásuk, amikor a francia külügyminisztérium már másnap — még hozzá a szélsőségesen németgyűlölő Clémenceau utasítására — a leghatározottabban megcáfolta Foch tábornagy nyilatkozatát, a francia és az amerikai kormány sürgős közbelépésére

pedig az Egyesült Államok összes újság vállalatai ugyszólván a nyomdagépekből szedték ki azokat a lappéldányokat, amelyeken a világraszóló hírt már lenyomatták, úgyhogy ez sohasem került

nyilvánosságra. Így történhetett, hogy a történelmi étkezőkocsi életregényének ez a drámai fejezete mind a mai napig szinte teljes titokban maradt.

Hétórás minisztertanács

Budapest, július 12. A kormány tagjai pénteken délután 5 órai kezdettel Teleki miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács folyó ügyeket tárgyalt és éjjel 12-kor ért véget.

Keddre összehívták a külügyi bizottságot

Budapest, július 12. A képviselőház külügyi bizottságát július 16-án délelőtt 11 órára a képviselőház miniszterelnöki tanácstermébe összehívták. A külügyi bizottság előtt gróf Teleki Pál és Csáky István gróf külügyminiszter beszámolnak a müncheni út előzményeiről és a baráti nagyhatalmak vezető államférfiaival folytatott tárgyalásokról. A miniszterelnök és a külügyminiszter felvilágosításai elé a képviselők nagy érdeklődéssel tekintenek. Ugyanezen a napon délután a felsőház külügyi bizottsága is ülést tart, melyen a külügyminiszter megadja a szükséges felvilágosításokat.

Letartóztatások Kaunasban

Kaunasz, júl. 12. Kaunasban és a vidéken az elmúlt éjjel óvatosságból sok politikai személyiséget tartóztattak le. A letartóztatottak között számos volt miniszter, magasarányi iszl, lapszerkesztő, író és minden irányú képviselő-pártvevő van.

Mit akar Roosevelt

Washington, július 12. (Reuter): Roosevelt pénteken határozottan kijelentette, hogy nem megy Chicagóba a demokratapárt gyűlésére. Ezen választják meg a demokratapárt jelöltjét. Az elnök minden nyilatkozatot megtagadott szándéka felől arra az esetre, ha újra jelölik.

London, július 12. A tengernagy jelenti Gerrior II. járőrjacht a La Manche-esatornában csütörtökön ellenséges bombatámadás következtében elsüllyedt. Egy tengerész életét veszítette, a legénység több tagja sértetlenül partra ért.

Felgyújtott a villám egy tanyát

Mint ismeretes, hatalmas vihar dult csütörtök este Debrecenben és környékén. Az erős villámlás következtében a Pacsi-erdőben levő Faragó-tanya elgyulladt. Percek alatt hatalmas lángnyelvek csaptak fel és fényükkel bevilágították a környéket. A közelben levő katonák siettek a tűz lokalizálására és félórai megfeszített munka után a zuhogó esőben sikerült a tüzet eloltani, amely egy pajta tetőzetét és tuzfalát teljesen elpusztította. A kárt körülbelül 100—150 pengőre becsülik.

Félmillió franciáról gondoskodtak a németek

Lille, július 12. Német T. I. külföldi tudósítója Lilleből küldött tudósításában ismerteti az északfranciaországi vidékek élelmiszer ellátásának megszervezését. A sűrűn lakott Pas de Calais és Nodr megyékben a menekülteket együtt mintegy ötszáz ezer emberről kellett gondoskodni, írja a tudósító. — A nemzeti szocialista népjóléti szervezet első csoportjának megérkezésekor azonnal lefoglalták az élelmiszerkészleteket. A még üzemképes malmokat, konzerv, kolbász és margarin gyárakat rendezték, ahol a földműveseknek és kis-kereskedőknek lehetővé teszik, hogy újra munkához lássanak. A feleslegekkel rendelkező vidékeket bevonták a kenyér, mag, burgonya és fűzelék ellátásba. — Összevárosolták nagymennyiségű sajtot, cukrot, rizst, hüvelyeset és főleg lisztet. A népjóléti szervezet Lillei központja irányította ezután a biztosított élelmiszerkészletek szétosztását a különböző szükségletet szenvedő vidékeken. A szervezet saját gépkocsiját kiegészítette katonai tehérgépkocsikkal. Német nő-

Reggeli
Magyarország
A magyar család lapja!

Hungária filmszínház. Ma utoljára Jávor, Bajor Gizi s Csontos
A két fogoly
magyar filmhetünk második slágere! Előadások: 5, 7, 9 órakor. — Híradó.

Az erdélyi határszéleken szolgáló román tisztviselők és telepesek pánikszzerűen hagyják el helyeket

A román belügyminiszter külön rendeletben intézkedett az „elvándorlási láz” ellensúlyozására.

Bukarest, július 12. A román belügyminisztérium a sajtó útján arra hívja fel az állami tisztviselőket, hogy elbocsátottnak tekinthetik magukat abban az esetben, ha elhagyják szolgálati helyüket, vagy elköltöznek abból a városból, ahová szolgálatuknál fogva tartoznak.

Ezt a rendelkezést azért hozták, mert a határszéleken lakó tisztviselőknel elvándorlási láz ütötte fel fejét.

Ugyancsak érdekes a földművelésügyi minisztériumnak a sajtóban megjelent és a mezőgazdasági kamarákhoz küldött utasítása, melyben arra hívja fel a figyelmet, hogy az 1940. április 25-i törvény értelmében csak a földművelésügyi minisztérium engedélyével adhatók el azok a telepes telkek és földek, amelyeket 1918 óta kaptak a román telepesek és az engedély nélküli eladásokat érvényteleneknek tekintik. Ezeket a román telepeket a világháború után a határszéleken létesítették a román elem megerősítésére. A telepítés eredményei nem voltak valami jók és nemrég véglegesen megszüntették a dorudzsai telepítéseket. (NST.)

BESSZARÁBIAI MENEKÜLTIEKKEL TÖLTIK BE A 13 NAGYVÁRADI ÜRESEDÉSBEN LEVŐ VÁROSI ÁLLÁST

Nagyváradról jelentik: A román belügyminisztérium távirati rendelkezést küldött Nagyvárad város polgármesteri hivatalához és utasította, állítsanak össze olyan kimutatást, amelyből kitűnik, hogy a város házában mennyi és milyen

üresedésben levő helyek vannak. A rendelkezés alapján a polgármesteri hivatal személyzeti ügyosztálya azonnal elkészítette a kimutatást, amely szerint a nagyvárad város házában jelenleg tizenhárom üresedésben levő hely van. Különösen a mérnöki hivatalnál van üresedésben levő hely. Ezeket a helyeket a belügyminisztérium Besszarábiából menekült román tisztviselőkkel tölti be. (Bud. Tud.)

Emberrekvirálás Romániában az aratásra

Bukarest, július 2. Kormányrendelet alapján a megyei prefektusok 70 éves korig emberrekvirálásokat rendelhetnek el az aratási munkálatok és az utána következő mezői munkák zavartalan lebonyolítása érdekében.

Ezenfelül megadnak minden módot arra, hogy a hatóságok gondoskodhassanak a mezői munkálatoknak zavartalan elvégzéséről. (Bud. Tud.)

„Neumann Cipő”
e heti ajánlata.
Női szandálcipők piros, kék, barna és fekete színben
P 9-80 P 10-80

A debreceni egyetemi tanárnak kinevezett Csilléry András lemondott mandátumáról

Július 22-én sorsolják a Hubay-Vágó-ügy ítélőbizottságának tagjait. — Mátócsy nyilas-indítványa.

A képviselőház tegnap ülést tartott. Tasnády Nagy András elnök az ülés megnyitása után bejelentette, hogy Csilléry András mandátumáról lemondott és a pótképviselő behívása iránt megkeresi a belügyminisztert.

Jelentette, hogy Gratz Gusztáv és Szilassy Béla önmaguk ellen összeférhetlenségi bejelentést tettek. Közölte továbbá, hogy az állandó összeférhetlenségi bizottság gróf Teleki Pál országgyűlési képviselőnek és K. Pethes László jászapáti lakosnak és társainak Hubay Kálmán és Vágó Pál országgyűlési képviselők ellen tett összeférhetlenségi ügyében az előkészítést befejezte.

A nyilasok az elnöki bejelentést több közbeszólással kísérték, mire az elnök Keck Antal rendreutastotta. Kérte ezután az elnök, hogy a július 22-én, hétfőn tartandó ülés napirendjére tűzzék ki az ítélőbizottság tagjainak kisorsolását.

Bejelentette még, hogy az indítványkönyvből Mátócsy Mátyás (nyilas) indítványt jegyzett be, melynek értelmében a magyar képviselőház utasítsa a kormányt, hogy a magyar nemzeti szocialista átalakulás érdekében haladéktalanul mondjon le. (Élénk ellentmondások a kormánypárton.)

Az elnök indítványát, hogy a legközelebbi ülést július 22-én délután 10 órakor tartásuk és annak napirendjére tűzzék ki az ítélőbizottság 12 rendes és 3 pótagjának kisorsolását, a Ház nagy többsége elfogadta.

Kovarcz Emil: Összeférhetlenségi komédia.

Tasnády Nagy András elnök mielőtt a Ház ülését berekesztette volna, a Ház méltóságát súlyosan sértő kifejezésért Kovarczot rendreutastotta és mentelmi bizottság elé utalta.

Az ülés negyedégykor ért véget.

Ejtőernyős csapatok miatt aggódik London

Repülőgép veremket ásnak az angol főváros terein és parkjaiban

Stokholm, július 12. Angliában nagyon erősen aggódnak amiatt, hogy német ejtőernyős csapatok megszállhatnának az angol légikikötőket. Ezért Londonban most új hivatalt létesítettek, amelynek élén a „talajvédelem igazgatója” áll. Feladata az, hogy megszervezze a légikikötők védelmét. Ezt a védelmet nemcsak védelmi állásoknak már megkezdett kiépítésével lát-

létesítenek a repülőterek őrzésére. Ugyanakkor közölték, hogy fokozták az intézkedéseket, amelyeknek célja, hogy lehetetlenné tegyék terek, rétek és mezők felhasználását ellenséges repülőgépek leszállóhelyül. A védelem legjobb eszközének mondják ezzel kapcsolatban mély gödrök ásását. London minden terén s a főváros parkjainak gyepezőin máris láthatók ilyen „repülőgépesapdák”.

Mielőtt nyaralni megy, biztosítsa lakását betörés és lopási károk ellen

Lebrun lemondott, Pétain az új francia államfő

Genf, július 12. Vichyből jelentik hivatalosan:

Annak megbeszélésnek során, amely Lebrun köztársasági elnök és Pétain tábornagy között lefolyt, a tábornagy közölte a francia köztársaság elnökével azt a szándékát, hogy mostantól kezdve a miniszterelnöki tisztet kívül az államfői tisztet is be akarja tölteni, hogy az ország mostani rendkívüli körülményei között személyesen viselje a felelősséget a közügyek vi-

teléért.

Lebrun köztársasági elnök nyomban meghajolt a tábornagy indokai előtt, az ország elismerésére méltó önzetlenséggel levonta az új helyzet következményeit és hatáskörét Pétain tábornagy rendelkezésére bocsátotta.

Pétain tábornagy tehát a mai naptól, július 12-től kezdve feje a francia államnak, de ugyanakkor megtartja miniszterelnöki hatáskörét is. (MTL.)

Pétain három kézirata

A Havas-iroda jelenti Vichyből: A francia hivatalos közlöny péntek délelőtti számában megjelent három francia alkotmányos kézirata. Szó szerinti szövege a következő:

1. sz. alkotmányos kézirata.
— Mi, Philippe Pétain, Franciaország tábornagya, kijelentjük, hogy az 1940. július 10-i alkotmánytörvény alapján átvesszük a francia államfői hatásköröket. Ezért elrendeljük: az 1875. február 25-i alkotmánytörvény 2. cikkelyét hatályon kívül helyezzük.

2. sz. alkotmány-kézirat. A francia államfő felhatalmazásáról.

— Mi, Philippe Pétain, Franciaország tábornagya, az 1940. július 10-i alkotmánytörvény alapján elrendeljük:

1. szakasz: A francia állam feje teljes mértékben rendelkezik a kormányzóhatalommal. Ő nevezi ki és mozdítja el a minisztereket és államtitkárokat, akik csak vele szemben tartoznak felelősséggel. Ő gyakorolja az államtanácsban a törvényhozói hatalmat 1. új törvényhozótestület megalakításáig; 2. az új törvényhozótestület megalakítása után pedig súlyos külső felelősségek, vagy belső válságok esetében saját elhatározásából és ugyanilyen formában; ugyanilyen feltételek mellett rendeleteket bocsáthat ki az államháztartásról és az adózásról; 3. ő hirdeti ki a törvényeket és biztosítja azok végrehajtását; 4. ő tölti be mindazokat

a polgári és katonai hivatalokat, amelyekre nézve a törvények más kinevezési módot nem jelölnek meg; 5. ő rendelkezik a fegyveres erővel; 6. őt illeti meg a megkegyelmezés joga; 7. a külföldi hatalmak követői és nagykövetei nála akkreditálhatnak; szerződéseket kötéséről ő folytat tárgyalásokat és azokat ő ratifikálja; 8. elrendelheti az ostromállapotot az ország egy vagy több részére; 9. háborút csak a törvényhozó gyűlések előzetes hozzájárulásával üzenhet.

II. szakasz: az 1875. február 25-i és 1875. július 16-i alkotmánytörvények valamennyi határozatát, amelyek a fenti okmánnyal összeegyeztethetetlenek, hatályon kívül helyezzük.

3. sz. alkotmány-kézirat: a francia állam fejről:

— Mi, Philippe Pétain, Franciaország tábornagya, az 1940. július 10-i alkotmánytörvény alapján elrendeljük:

I. szakasz: a szentáns és a képviselőkamara az 1940. július 10-i alkotmánytörvényben megjelölt gyűlések megalakításáig megmarad.

II. szakasz: a szenátust és a képviselőkamarát további intézkedésig elnapolják. A jövőben csak az államfő hívhatja azokat egybe.

III. szakasz: Az 1875. július 16-i alkotmánytörvény első szakaszát hatályon kívül helyezzük.

Kelt Vichyben, 1940. július 11.

Aláírás: Pétain. (MTL.)

A szunyogok elszaporodása következtében Bihar megye egyik járásában fellépett a malária

Berettyóújfalun, június 12. Az árvíz és a rendkívül sok eső az idén igen kedvezett a szunyogok szaporodásának. A vizenyős rétek és a tócsák langyos vizében ezer és ezer számra szaporodnak az állatok s némely vidéken a szunyogok egész felhőszerű rajokba lebegnek s teszik rendkívül kellemetlenné úgy az ember, mint a jószág számára a szabadban való tartózkodást.

A szunyogok elszaporodása folytán számolni lehetett azzal, hogy a változás (maláriás) megbetegedések száma emelkedni fog. Az emelkedés a Bihar megyei székelyhídi járásban, amelyre a betegség korlátozódik, valóban be is következett, szerencsére azonban csak kis mértékben. Május-

ban a maláriás betegek száma vármegyénkben négy volt, ez a létszám júniusban kilencre emelkedett. Bár az esetek száma még így sem nagy, a tisztifőorvosi hivatal az Országos Közegészségügyi Intézetnek jelentette a betegség terjedését s a betegek gyógykezelésére ingyen gyógyszert kért. A közegészségügyi kormányzat a kért ingyen gyógyszert le is küldte s így a betegség leküzdésére és tovább terjedésének megakadályozására a küzdelem idejében megindult. De intézkedés történt tekintetben is, hogy a szunyogok tenyészhelyei, az anophelesek által fertőzött vízállások a technikai és az anyagi lehetőségek szerint minél hamarabb és minél teljesebben megszüntessenek.

Humorista-párbaj a törvényszéken

Herczeg Jenő budapesti színész, aki esztendőnkön át alakította Hacsek szerepét színpadon, perit indított a Kamara Variété tulajdonosát ellen, mert őt, mikor Herczeget a Színész Kamarába nem vették fel és nem szerepeltetett színpadon, partnere, Komlós Vitusz továbbra is előadott egy darabot „Szakítottam Hacsekkel” címen, melyben a színfalak mögött egy színész utánolta a Herczeg hangját. Kérte Herczeg, hogy mivel a színfal mögötti Hacsek ötlet előnytelen beállításba szerepeltette, tiltsák el a Kamara Variété a szám előadásától és ítéljenek meg

Herczeg részére 2000 pengő nem vagyoni kártérítést. A törvényszék több tanu kihallgatását elrendelve a tárgyalást elnapolta.

Rheumatikus fájdalomnál

idegfájdalomnál, fejfájásnál, izületi és tagfájdalomnál, valamint meghűléses betegségeknek gyorsan és biztosan hatnak a Togat-tabletták. Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban. P. 160.

200 ágyat szerelt fel 10 nap alatt 100 helyett a debreceni Vöröskereszt

A piarista gimnázium épületében ünnepléses keretek között került bemutatásra a Vöröskereszt debreceni csoportja által felszerelt 200 ágyas kórház. Tünelmes gyorsasággal, mai idők által megkívánt remek tempóban folyt le ennek a kórháznak felszerelése. A Magyar Vöröskereszt debreceni szervezetének választmányára dr. Tatay Zoltán elnöklése alatt tartott ülésén vállalkozott arra, hogy amennyiben szükségesnek mutatkozik, tíz nap alatt 100 ágyat tud felszerelni és átadni hivatásának, a hadvezetőség rendelkezésére bocsátva...

Pontosan tíz nappal ezelőtt kezdte meg a Vöröskereszt kórház berendezésének munkáját. A piarista gimnázium földszintjén és két emeletén 28 termet vettek igénybe. Ebből 15 a kórterem, a többi a műtő, az ápolók szobája, a fürdő stb., míg teljesen külön emeletre került az elkülönítetteknek, ragálygyanúsoknak terme. Az egyes termek miniszterien tökéletesen fel vannak szerelve. Az ágyakban vakító fehér huzat, a fejkénel a tábla, mely a beteg nevét mutatja, míg az ágy előlővő részére kerül az a tábla, mely annak a nemeslelkű adakozónak a nevét hirdeti, akinek adományából az ágyat felszerelték. Mert ebben a kórházban minden az utolsó felszerelési tárgyig a közönség adományaiból készült és éppen ezért a Vöröskereszt vezetősége felhívja Debrecen áldozatkész szívű, az idők szellemét megértő közönségét, tekintse meg ezt a kórházat, melyet mindenkinek szívesen bemutatnak, hogy lássa a közönség, mire fordították áldozatkészességének filéjét, mit varázsoltak abból rövid idő alatt.

A legszebb teljesítmény, szinte bravurszámba menő tett az volt, hogy a 10 nap alatt felszerelésre vállalt száz ágy

helyett a Vöröskereszt tíz nap alatt 200 ágyat szerelt fel és pénteken délelőtt ennek történt meg a bemutatása illetékes ténnyezők előtt. A kórházparancsnok dr. Láng Sándor egészségügyi főnőcsés vette kezébe a szervezést. Társai voltak Nagybakai Antal főmegbízott, Csannak Józsefné úrnő, kórházi főápolónő, özv. Csibrányi Istvánné, továbbá Juhász István József egészségügyi hadnagy, elemiskolai igazgató, Kádás István gh. százados. Áldott munkát végeztek Nemeskay Pirokska, Kéthelyi Imréné, Horváth Teréz, Sára Júlia, végzett Vöröskereszt ápolónők, a Lorántffy Zsuzsanna leánycserkészcsapat tagjai, az „Erdő” és Erdősi Imre cserkészcsapat tagjai. A kitartó munka reggeltől estig folyt. Meg is lett az eredménye. — Fele idő alatt tudták berendezni a kórházat.

Az ünnepélyes bemutatón megjelent dr. Tatay Zoltán elnök, akinek intézkedései nagymértékben hozzájárultak a gyors munkához, mely hogy lehetővé vált elsőnek felszerelni a 200 ágyas kórházat. Dr. Kölcsey Sándorné, a Vöröskereszt társelnöke, Nagybakai Antal hadtest h. főmegbízott, vitéz Seress Gyula őrnagy, vitéz Kádár Sándor százados, dr. Málnási Ferenc törzserorvos és dr. János Gyula, a Vöröskereszt főorvosa. Megtekintették a 28 tökéletesen felszerelt termet és legnagyobb megelégedésüknek adtak kifejezést a bámulatos gyorsan végrehajtott munka felett. A megjelentek hangulatát leghívebben dr. Kölcsey Sándorné fejezte ki, amikor búcsúzóul kijelentette:

— Nagyon szép volt... a magyar szívvvel végrehajtott munkának csodálatos megnyilatkozása volt ez a csodálatos gyorsasággal felszerelt kórház... Adja az Isten, hogy ne legyen rá szükség!...

Az Országos Mezőgazdasági Kamara működéséről nyilatkozott Teleki földművelésügyi miniszter

Nincs tudomása arról, hogy az országos kamara működését megszüntetnék. — A felsőház ülése.

A felsőház tegnap ülést tartott. Gróf Széchenyi Bertalan elnök bejelentette, hogy a mezőgazdasági érdekképviseletekről szóló törvények rendelkezésének végrehajtása tárgyában gróf Khuen-Hédervary Károly napirendelőtti interpellációt jegyzett be.

GRÓF KHUEN-HÉDERVARY INTERPELLÁCIÓJA

Gróf Khuen-Hédervary Károly nagy érdeklődéssel várt beszédében hangoztatta, hogy mindig híve volt a mezőgazdasági érdekképviseleti testületnek. Működését egy szempont vezette: a gazdatársadalom érdeke. A továbbiak során megemlítette a december 7-i közgyűlésen történt sajnálatos esetet, ami miatt a földművelésügyi miniszter felfüggesztette a Mezőgazdasági Kamara autonómiáját. Visszamenőleg megemlékezik a kamara működéséről a legutóbbi választásig. Beismerte, hogy a kamara életében sajnálatos módon személyi harcok keletkeztek, de legutóbb a földművelésügyi miniszter egyik intézkedése nagy nyugtalanságot okozott az ország gazdatársadalmában. A mai nehéz időkben ez nem előny. Drákói szigort ígért a földművelésügyi miniszter úr a kamara ügyeinek tisztázásában s kérdem — mondotta —, kikkel szemben lehet drákói intézkedést alkalmazni, azokkal szemben, akik megzavarták az érdekképviseleti testület munkásságát vagy pedig másokkal szemben? (Helyeslés.) A gazdatársadalomnak az az érdeke — folytatta —, hogy a földművelésügyi miniszter elősegítse a testület működését és így zavaralan együttműködést biztosítson.

Beszéde végén két kérdést tett fel a földművelésügyi miniszternek: 1. Mi a véleménye a kamara önkormányzati munkásságának állandó megzavarásáról? 2. Van-e tudomása olyan hírekről, amelyek

szertint feloszlatják a kamarát?

A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTER VÁLASZA

Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter gróf Khuen-Hédervary Károlynak adott válaszában kijelentette, hogy maga is szükségesnek tartja a mezőgazdasági érdekképviselet kiépítését és annak a földművelésügyi minisztériummal való szoros együttműködését. Arról tudomása van, hogy a december 7-i közgyűlés következtében bizonyos zavarok keletkeztek, az ügyet átvizsgálta, de kizárólag abból a szempontból, hogy a kamara törvényes keretek között működött-e. Törvényes intézkedéseket nem hagy felülbírálni, de ha hibákról szerzett tudomást, ő volt az, aki rögtön intézkedett. Arról nincs tudomása, hogy a kamara működését megszüntetnék. A drákói szigort nem a többségre értette, hanem azokkal a kevesekkel szemben, akik a békés együttműködést meg akarják zavarni. (Taps a felsőház minden oldalán.) A kormányának az a hivatása, hogy a mai időkben a kamara segítségére legyen. — fejezte be a földművelésügyi miniszter a beszédét — és a mai súlyos időkben az ország gazdaközönségének érdekeit teljes mértékben honorálni lehessen.

A földművelésügyi miniszter beszédét, mivel gróf Khuen-Hédervary Károly a viszonzás jogával nem kívánt élni, a felsőház tudomásul vette.

A NÉPVÉDELMI JAVASLAT TÁRGYALÁSA

Napirend szerint ezután az elnök felolvasta a 36 tagú országos bizottság működéséről szóló jelentést, amit a felsőház vita nélkül elfogadott, utána pedig a nép- és családvédelmi javaslatot tárgyalták, melyet Papp Kálmán előadó ismertett.

13 szék
Préri törvénye

Két attrakció!
Fél 7 és 9 orakor

METEOR mozgó műsora

Balogh Jenő szerint reménységgel kell fogadnunk a javaslatot — mondotta —, mert a belügyminiszter olyan munkát hozott a felsőház elé, aminek az anyagi alapozottsága is megvan. A javaslatot elfogadják.

Utána Kállay Miklós kemény szavakkal szállt szembe azokkal, akik a javaslatot „bizonyos” szempontokból bírálták.

— A javaslat — mondotta — nem marxista elvek alapján épült, hanem sajátosan magyar felfogásban. A magyar nemzet ezer éven át soha senkit nem utazott. Itt tehát — fejezte be beszédét Kállay Miklós — politikai és államérdekek forognak kockán. Meg lehet állapítani, hogy ezeket az érdekeket a javaslat gyakorlatilag védi meg, ezért elfogadják.

Felakasztják szombaton az alsónémedi arzénos gyilkost

Beszámoltunk annakidején arról az arzénos bűnperről, melynek vádlottja Fazekas Pál 42 éves molnárség, aki örökösödési ügyből támadt vitát, után arzént kevert a Borbély család kenyérlisztjébe. Az arzénos lisztből készült kenyérből 19-en betegedtek meg, Fazekas Pál felesége, apósa és unokaöccse meghaltak. A bíróság halálra ítélte az arzénos gyilkost. A kormányzó a Kuria kegyelmi tanácsának kérését nem találta teljesíthetőnek és így szombaton reggel 7 orakor a pestvidéki gyűjtőfogház udvarán felakasztják a gyilkos molnárségét.

SIRALOMHÁZBAN

Az ítéletkihirdetés alatt ott tartózkodott a törvényszék folyosóján Bogár János, az állami ítéletvégrehajtó is, akit a törvényszék és az ügyészség elnöke rendelt oda. Az ítéletvégrehajtót a törvényszék elnöke rövid kihallgatáson fogadta, majd az ügyészség elnökének hivatali szobájába sietett, ahol megkapta az utasítást a szombat reggeli kivégzés előkészületeinek meg-

tételére.

Amikor a fegyveres fegyőrök le kísérték a szinte aléltan támlógyó tömeggyilkost a pestvidéki ügyészség cellájába, azonnal intézkedés történt, hogy a gyűjtőfogház egyik celláját alakítsák át siralomházzá. A délelőtti órákban az ítéletvégrehajtó segédeivel kiment a gyűjtőfogházba, amelynek udvarán állították fel a bitófát.

A kora délutáni órákban a pestvidéki törvényszék fogháza előtt csukott rabomobil állt meg. Rövidesen kinyílt a fogház kapuja és szuronyos fegyőrök erős fedezete mellett kilépett a fogházajtón a gyilkos, majd a rabomobil elrobogott vele a gyűjtőfogházba.

A megérkezés után azonnal abba a cellába kísérték, amelyet közben az ügyészség elnökének utasítására siralomházzá alakítottak át.

A halálos ítéletet szombaton reggel 7 orakor hajtják végre, a gyűjtőfogház udvarán erre a célra elkerített részen. Az ítélet végrehajtásánál csak a hivatalos közegek és a sajtó képviselői lesznek jelen.

A Péterfia utcai álkulcsos betörő nyomában

A tettes zsákmányával vidéken tartózkodik.

A Péterfia-utca 6. sz. alatt, dr. Molnár Pál ref. főgimnáziumi tanár lakásán elkövetett betörés ügyében a nyomozás fordulathoz érkezett. A rendőrség már tisztában van a tettes személyével és a megállapítása az, hogy a vakmerő tettes, aki italozás és rádiózene közben a legnagyobb hidegvérrel hajtottá végre tettét, másnap elutazott Debrecenből egyik vidéki városba és valószínűleg ott, vagy Budapesten értékesítette a betörésből szerzett gazdag zsákmányt.

A károsult, dr. Molnár Pál tanár tegnap hajnalban a rendőrség táviratára hazaérkezett és bár el volt készülve a látottakra, mégis megdöbbenve szemlélte a feldúlt és kifosztott lakást. Megállapítást nyert, hogy az elvitt értékek összege hozzávetőleges becslés szerint is meghaladja a 2000—3000 pengőt.

Dr. Molnár Pál rendelkezésre bocsátotta az ellopott tárgyak pontos listáját. Eszerint a tettes elvitte az összes ezüst evőeszközöket. Ugyancsak elvitte a kazetában levő aranyékszereket. 14 darab értékes ékszer volt a kazetában; órák, láncok, brossok, karkötők. Azt azonban, hogy a betörő nem ékszerszakértő, bizonyítja, hogy ott hagyott a kazetta alján egy kékgyémántköves platinagyűrűt, amit ezüstnek nézett és egy igazgyöngysort. A tettes, amikor az ágyat feldúlta találta meg az ékszerkaszettát, mely mellett ott volt a kulcsa is.

Dr. Molnár Pál elmondta a rendőrségen, hogy június 22-én utaztak el Balatonboglárra, ahol ötödik esztendeje vezeti a tanári üdülő hivatalát. A betörés a rendőrség véleménye szerint július első napjaiban történt. Molnárék elutazásukkor bezárták azt az ablakot, mely a Péterfia-utca nyílik s melyet a tettes nyitvahagyott és ezáltal áruháza lett az elkövete bűnselekménynek. A rendőrség meggyőződése egyébként az, hogy a betörő azért hagyta nyitva ezt az ablakot, hogy a nyomozást tévútra vezesse. Ugyants

álkulccsal hatolt be az udvar felől a lakásba. Pénzt a tettes nem talált a lakásban, mert dr. Molnár Pál néhány héttel előbb vett felket és ebbe befektették készpénzüket.

Nem vitte el a betörő az értékes szőnyeget és a ruhaneműek közül is csak néhányat zsákmányolt. A könyvtárat is feltűnt, de a könyveket ott hagyta és italozás közben megelégedett négy üveg tokaji aszúrral is. Általában a betörő egész munkájában az látszott, hogy pénzre és beolvasható nemes fémekre pályázott, mert a köves ékszereket sem vitte el.

A rendőrségnek a nyomozás során több adat jutott birtokába, melyből most már kétségtelenül megállapítható a tettes személye. Ennek ellenére a rendőrség végig lenyomozza az összes felmerült adatokat, így a házbeliek vallomásai alapján az udvarban lakó és azóta elköltözött orvostanhallgatót is ki fogják hallgatni, aki bejelentése szerint egyik szociográfiai társaság megbízásából a debreceni egyetem és a város kulturálatéren vonatkozó adatok gyűjtésével foglalkozott és dr. Molnár Pál lakásában egy szobát bérelt. Ugyancsak kihallgatásokat eszközöl a rendőrség a titokzatos levélvivő hölgyvel kapcsolatban, annyival inkább, mert egyik lakó az állítólag Molnár Pálnak küldött levélről megállapította, hogy a boríték üres volt. A rendőrség a lopott tárgyak pontos leírásával és a tettes személyleírásával rádiogramot küldött szét és az egyik deklatív a tegnapi napon elutazott abba a vidéki városba, ahol a gyanúsított lakik és megkezdte kihallgatását.

— **Genealogia** nemesség és őskutató iroda Debrecen. Ferenc József út 43. Svetits palota. Vállal: nemesség, címer, előnév, mindennemű család történeti és állampolgársági kutatásokat; kamarási és egyéb ősták összeállítását, örökségi ügyekben leszármazási okmányok felkutatását stb.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg uccsa 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, július
13, reggel 8-tól, július 20. reggel 8-ig:
„Kossuth” Piac uccsa 26., telefon:
29-56. — „Magyar korona” Kálvin-tér
15., telefon: 16-06. — „Arany János”
Csapó uccsa 66., telefon: 11-78. —
„Hungária” Vargakert, Szoboszlói út
1 F. sz., telefon: 28-25. szám.

Hároméves a japán-kínai háború

Három évvel ezelőtt kezdődtek meg az ellenségeskedések Japán és Kína között. Most három esztendeje annak, hogy a pekingi Marco Polo-híd közelében az első kínai-japán összecsapás megtörtént. A Pekingért folyó harc azonban csak epizódja volt mindannak, ami ezek után következett. Az incidens után körülbelül három héttel a japán léghaderő is megkezdte tevékenységét. 1937 augusztusában megindultak a súlyos harcok is Sangháj birtokáért. Ekkor léptek működésbe először Csank-Kai-Sek parancsára a kínai repülők is. A japánok térfoglalása Kínában egyébként már 1931—32 óta (amikor Mandzsuriát megszállták) szüntelenül tart mind gazdasági, mind katonai tekintetben. A pekingi incidens hároméves évfordulója alkalmából Japánban ünnepeket tartottak és az egész országban szóltak a harangok.

Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban. Nagytemplom d. e. 10 ó. dr. Soós Béla, d. u. 5 ó. Balázs Zoltán. Kistemplom d. e. 9 ó. Szenes László, d. e. 11 ó. dr. Révész Imre, i. u. 6 ó. dr. Soós Béla. Kossuth u. d. e. 10 ó. Baja Mihály, d. u. 5 ó. Balogh Ferenc. Károlyi Gáspár-tér d. e. 9 ó. Uray Sándor, d. u. 4 ó. Nagy Károly. Ispótló d. e. 10 ó. Molnár Ferenc, d. u. 5 ó. Kulesár Dezső. Árpád-tér d. e. 10 ó. dr. Hegyaljai Kiss Géza, d. u. 3 ó. dr. Erdei Mihály. Homokkert d. e. 10 ó. Kovács József, d. u. 6 ó. Szilágyi László. Nyilastelep d. e. 10 ó. és d. u. 3 ó. Mezey Béla. Csapókert d. e. 10 ó. Vándor Ernő, d. u. 3 ó. Balogh József. Kerekestelep d. e. 10 ó. és d. u. 3 ó. Kulesár Ferenc. Nyulás isk. d. e. 10 ó. dr. Farkas Pál. Téglaskert d. e. 10 ó. Birinyi János. Reménységháza d. u. 3 ó. Benkő Károly. Téglavető gyűl. ház d. u. 3 ó. Kovács Árpád. Wolatka telep d. u. 3 ó. Szilágyi László. Ondón-Vedresdülő d. e. 9 ó. és Kunpálhalmad d. e. 11 ó. Rápolthy Árpád. Pac d. e. 10 ó. és Mézeshegy d. u. 2 ó. Papp Géza. Pallag d. e. 9 ó. Siposs Imre. Hortobágy d. e. 10 ó. vitéz Szabó Endre. Szikgát d. u. 3 ó. vitéz Szabó Endre. Cuca d. u. 3 ó. Rápolthy Árpád. Bánk d. e. fél 10 és Diószegi-úti isk. 11 ó. László Elek.

Vasárnapi istentiszteleti rend a róm. kat. templomban. Csendes szentmisék 6—7—8—9 órákor. Dél előtt fél 10-kor Láng Pál pápai kamarás miséz és prédikál. Mise lesz 11, háromnegyed 12 és fél egy órákor. A Csapókertben Kummergruber Emil a Nyilastelepen Pálmay lelkész. Klinikán Hanzély Lajos, Jósán Kiss László és Sámsonban dr. Lindenberger János apostoli kormányzó tart misét.

Istentiszteletek a gör. kat. templomban. d. e. negyed 8 ó. reggeli istentisztelet, d. e. 8 ó. deákmise, d. e. 9 ó. katonamise, d. e. 10 ó. nagy-szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, d. e. háromnegyed 12 ó. csendes szentmise, d. u. fél 4 ó. rózsafüzér ájtatosság, d. u. 4 ó. vespernye és szentségimádás. — Folyó hó 20-án, szombaton Illés próféta ünnepe vasárnapi miserend

— Az evangélikus templomban vasárnap d. e. 10 órákor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László id. esperes lelkész.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos-uccai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imádkol, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapiszkola, d. u. 6—8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig biblia-óra, péntek este fél 8-tól fél 9-ig imaóra.

— **Az építési anyagok felhasználásáról** rendelet jelent meg, mely lehetővé teszi, hogy az engedélyezett építkezésekhez minden anyag rendelkezésre álljon. Az engedélyt nem adják meg addig, míg az anyag biztosítva nincs, nehogy szünetelés álljon be a megkezdett építkezéseknél.

— **A Kárpátalján hat millió pengő költséggel utakat építenek.** Tervebe vették egy transzverzális útnak az építését is a hegyek gerincén át, hogy ezzel a forgalomtól elzárt területeket is bekapcsolhassák.

— **Az angolokat kiutasítják Francia-Marokkóból** és már két hajó 2300 angol állampolgárral megérkezett Gibraltárra. Az angol hatóságok csak három napi tartózkodást engedélyeztek a menekülteknek, akiknek tovább kell utazni. A gibraltári kikötőbe még öt hajó megérkezését várják.

— **A berlini egészségügyi intézmények megtekintésére** dr. Johann Béla belügyi államtitkár, dr. Csillérsy András és dr. Orsós Ferenc egyetemi tanárok Berlinbe érkeztek. Erick belügyminiszter kihallgatáson fogadta a magyar orvosvezetőket.

— **A Földindulás plágiumperében** a bíróság elutasító ítéletet hozott. Kimondták, hogy Kodolányi híres darabja eredeti mű és nem Patkós György: „Megkondul a harang” című darabjának átdolgozása.

— **Az argentin csendőrség megszállta a bolíviai határt, több mint 1000 kilométeres szakaszon,** hogy megakadályozzák a Bolíviából Argentínába igyekvő több ezer zsidó beszivárgását.

— **23 millió márkát gyűjtöttek a német Vöröskereszt javára.** Az első uccai gyűjtés járt ezzel a hatalmas eredménnyel.

— **Súlyos gombamérgézés szenvedett Hegyi József** érdi napszamos és háromtagú családja. Mindnyájukat kínos göresökkel kórházba szállították.

— **Moszkvába érkezett az új bolgár követ,** Sztamenov Iván. Fogadására Barkov protokollfőnök és a bolgár követség tagjai jelentek meg a moszkvai repülőtéren.

— **A nagy viharban erős villámcsapás érte a makói villanyvezeték** és az elmúlt este öt óra hosszúságú teljes sötétségbe borult a város. A vihar nagy felhőszakadással járt és nagy területek kerültek víz alá.

— **Garai tancintézetében** (Varga ucca 42. szám) minden szerdán, szombaton este 9—12 óráig, vasárnap délután fél 6—fél 9 óráig osztánc.

— **Kolozsvártól délre újabb hatalmas felhőszakadások voltak.** Egy Kolozsvárról 25 kilométerre fekvő községben öt méter magasra dagadt meg az ottani folyó vize és a községet teljesen elöntötte. Az árvíz 25 lakóházat elöntött, azonkívül rendkívül sok háziállatot és embereket is. Harminc embert sodort el az ár. Közülük huszonegyet sikerült megmenteni, kilenc ember a vízbe fulladt. A kár igen nagy.

— **Ezertiz millió dollár jutott az** amerikai kincstárnak az alkoholos italok megadóztatásából. Az alkoholból eredő bevételek az Egyesült Államokban évről-évre emelkednek. A szeszitalom megszüntetése óta összesen 5269 millió dollár volt a kincstár bevételi többlete.

— **Eredménytelen kasszaforrás történt a Magyar Gabonakereskedelmi Rt. nyiregyházi irodájában.** Betörők átkules segítségével behatoltak a helyiségbe, majd mivel betörőszerszámuk nem volt, betörték az udvarban levő lakatosműhelybe, ahonnan teljes műszaki felszerelést szereztek és hozzáfogtak a hatalmas Wertheim-szekrény felnyitására. Körülfúrták a kassza zárját, a belső trezorral azonban nem boldogultak és hajnalig tartó munka után eredménytelenül voltak kénytelenek távozni. A nyiregyházi rendőrség értesítette az esetről a debreceni rendőrséget, mert az a gyanú, hogy a tettesek Debrecen fele szökeek.

— **Uj gyors- és gépirőskola SIMAI MAGDA** Rothermere u. 1. Tanfolyamokra folytatódagos beiratkozás.

— **A német frontmunkásokkal,** akik a nyugati háború sikeréhez nagyban hozzájárultak, állandóan ellenőrzik egészségügyi szempontból és megröntgenezik őket. Az utász- és hírszerző csapatoknál dolgozó munkásokat is röntgenvizsgálatnak vetik alá.

— **Vesztett farkas 16 embert mart meg** a bukovinai Ostra községben. A vestett farkasra száz ember vadászik, de még nem tudták leteríteni.

— **Németország legöregebb asszonya** Rauchbar Lene, aki 105 éves, de még mindig jó erőben van és emlékezte is friss.

— **Nagy felhőszakadás volt Székesfehérvár környékén** és 400 holdat elöntött a víz. A földekről az áradat a keresztekbe rakott gabonát a Velencei-tóba sodorta és a lakosság csónakokkal halászta ki gabonáját a vízből.

— **Az örményországi ásatásoknál megtalálták Mithridates** pontusi király székvarosát és római erődítmény romjait is. Igen szép fekete bazaltból készült templomot is ástak ki.

— **Egy romániai cukorgyár,** a Dania pénteken éjszaka leégett. A kar 15 millió lei.

— **A szunyogok elleni védekezésnek** különös módját találta ki, aki a dunaparti kávéház terraszán magasszárd csizmában, könyékén erő kesztyűben, sűrűn lefátyolozva jelent meg.

— **Leforrázta magát** a klinikai főzőkonyhán szörp főzés közben Lukács Róza 16 éves leány. A forró sórp karját és lábát égette meg. A klinikán vették ápolás alá.

— **Szétrombolták** a csunkingyi egyetemet a japán repülők bombái.

— **Összetörte a mentőkocsit Budapestén a teherautó.** A mentők autóját az orvossal, ápolóval egy beteghez ment és útközben az Apafi-utca sarkánál egyik sörgyár teherautója belerohant. Az orvos agyarázkódást és súlyos sérüléseket szenvedett, az ápoló állkapcsa törött el, a sofőr is súlyosan sérült meg. A mentők új autója teljesen szétört.

— **A hajduszoboszlói országúton halálragzólt leánya** ügyében megtartott vizsgálat azt állapította meg, hogy a leány saját vigyázatlanságának lett az áldozata. Az országúton ment és egy kerékpárt kikerülve eléje lépett az autónak. A helyszíni szemle alapján befejezték a nyomozást és megadta az ügyesség a szerencsétlenül járt Szabó Mária temetésére az engedélyt.

— **Súlyos zavargások játszódtak le** a mexikói elnökválasztások során. A lapok jelentése szerint Mexikó különböző vidékein összesen 45 halálos áldozata van az elnökválasztásnak, holt még csak az elektorok választásava került sor. A mexikói elnökválasztáson Manuel Avila Carmacho tábornok, a Nemzeti Forradalmi Párt vezére és Guan Andrea Almazan tábornok, a Függetlenségi Párt vezére állanak szemben egymással.

— **A fürdés áldozatai.** Vakares Gyula, hővei gazda a Kraszna-csatornába fulladt. — Ábrahám Gábor két éves pápai fiúcska egy vízesgödörbe fulladt. — Hegedüs István gávi földműves a Tiszába, Zabari János szikszói lakos a Hernádba, Nagy Imre az orgoványi halastóba fulladt fürdés közben.

Gyászroval

Nemes Kálmánka csecsemő temetése szombaton délelőtt lesz a Köztemető alagsorából, református szertartással, Csurka temetkező rendezésében.

Szabó Lajosné Feigel Iona 43. éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órákor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből, a református egyház szertartása szerint. Lakás: Klinikai telep, Dankó temetkezési vállalat.

Nyári Mária fényezőnő 30. éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután félhat órákor lesz a Köztemető 3. ravatalozó terméből, a ref. egyház szertartása szerint. Lakása: Mák ucca 5. sz. Dankó temetkezési vállalat.

Szántó Iona 17 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délelőtt fél tizenkét órákor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből, a ref. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési vállalat.

Eles Jánosné Kigyós Julianna 46. éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 2 órákor lesz a Köztemető 4. sz. ravatalozó terméből, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Gyár ucca 5. sz. Dankó temetkezési vállalat.

Özv. Agárdy Károlyné temetése 14-én vasárnap délután 5 órákor lesz a Köztemető 3-as ravatalozójából. Gebauer-cég rendezi.

Papp László temetése 13-án, szombaton délután 4 órákor lesz a Köztemető 3-as terméből. Gebauer-cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a rokonoknak, jóismerősöknek, akik szeretett édesapánk, nagyapánk, testvérünk, id. Rác Lajos temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, jóleső részvétükhöz fájó szívvel mondunk igaz köszönetet. id. Rác Lajos családja.

Trnka Ferenc, életének 31. évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órákor lesz a Köztemető diszravatalozójából, református szertartással. Lakás: Barna ucca 3. Fehértői vállalat, Dégenfeld-tér 4. sz. végzi.

Vitéz Cseke Mihályné született Szabó Teréz, életének 46. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órákor lesz a Köztemető diszravatalozójából, református szertartással. Lakás: Csapó ucca 63. sz. Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

— **Elűtötték a villamosból** megjelent lovak Szöke József 34 éves, Belleger 33. sz. alatti lakost, amint kerékpárjával a Csapó-utcán haladt. Szöke József kezén, lábán zúzódásokat szenvedett. A mentők részesítették első segélyben.

— **A debreceni Nyári Egyetemre** a magyarokon kívül már eddig is 72 német, 31 olasz, 23 bolgár, továbbá 9 amerikai, 3 svájci, 2 észt, és egy svéd hallgató iratkozott be.

— **A kárpátaljai tanítók kirándulása a Hortobágyra.** A kárpátaljai tanítók és tanítónők Debrecenben nyelvi akadémia tanfolyamot hallgató csoportja vasárnap reggel kirándulást tesz a Hortobágyra. A kiránduláson közel 200-an vesznek részt s a kiránduló csoportot Bendák Gyula m. kir. tanfelügyelő vezeti.

Ballon-
kabátok
Nyári
ruhák
 különleges kivitelben

Róza
 női divat kft.

— Megállapították a méz árát. Az ellenőrzés országos kormánybiztosa a pergetett méz legmagasabb árát a termelők számára 1.60 pengőben állapította meg kilogrammonként. Ha a termelő közvetlenül a fogyasztónak adja el a mézet, akkor telépén vagy lakásán főváros és környéke kivételével a méz 2.— pengőt kérhet kilogrammonként. A kereskedő az áru önköltségéhez viszonylatadónak történő eladásánál 25 százalékot, a kereskedőtől vásárolt méznek fogyasztók részére történő eladásánál 20 százalékot számíthatnak hozzá. A kiadagolt méznél kilós üvegekben 5 fillér, félkilós üvegekben 8 fillér, negyedkilós üvegekben 14 fillér, nyolcadkilós üvegekben pedig 22 fillér a hozzáadható ártöbblet. Az üvegekben külön felszámítható.

— Leesett a léráró és rúzdásokat szenvedett karján Vászár György 38 éves Csapó-utca 59. sz. alatti lakos. A mentők bekötötték sérülését és lakásán hagyták.

— Villám csapott egy román katonai osztagba. Bukarestből jelentik: Gorani községben a villám belesapott egy ott táborozó katonai osztagba. Egy katonát szennégett, négy másik súlyosan megsebesült. A sebesültek egyike, Illés Ferenc, magyar nemzetiségű.

— Judea királya lett az angol király. Az angol kormány és a Jewish Agency végrehajtó szerve között titkos szerződés jött létre. A szerződésnek két szuverén állam közötti államszerződés jellege van. A szerződés szerint az angol kormány elismeri a Jewish Agencyt annak a jövődébéli Judea szabadállamnak kormányául, amelyet az angol világbirodalomban mint szabad és szuverén alkotó államot sorolnak be. Judea szabadállam elismeri a brit királyt Judea királyául.

— Delfin torpedózt meg egy amerikai vízirepülőgépet Kuba közelében. A repülő, aki ködbe került, elhatározta, hogy megkerüli a szigeteket, de útja közben heves szélbe került és 1200 méter magasból alacsonyra szállt alá. Hirtelen hatalmas hullámhegy borította el a repülőgépet és a hullámhegy egy delfint is a magasba vetett, amely orrával épp a repülőgép szárnyába fúródott. A repülőnek szerencsésen sikerült megmenekülnie, a gép elpusztult.

— Kuusinent, a volt karéllai szovjet-miniszterelnököt, egyhangulag a szovjet karéllai tanácsköztársasága elnökévé választották. Ez a tisztség az államfői ranggal egyenlő. Ezzel valószínűleg bizonyultak a Kuusinen kivégzéséről elterjedt hírek.

— Oroszországba bevezetik a vasárnapi munkaszünetet. A katonai tisztelet bevezetése után a vasárnapi munkaszünetet is bevezetik Szovjetországnak, jelenti Göring lapja Moszkvából.

— A szombathelyi gyári vállalatok húsz munkaház felépítését határozták el. A tervek alapján a szombathelyi vállalatok húsz munkaházat építenek. A város képviselőtestülete honoráltni kívánja a vállalatok szociális tervét és elhatározta, hogy tekintélyes könnyítésekkel elősegíti a munkaházak felépítését. Így pl. 15 évig nem szed pótdadót és nem szed csatornárólékat sem, de más egyéb előnyöket is hajlandó biztosítani.

— Magyar-bolgár kultúregyezmény készül. Szófiából jelentik: A magyar-bolgár kulturális egyezmény megkötésére irányuló tárgyalások egy részéről Jungerth-Arnóthy Mihály dr. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, valamint Fehér Géza tanár, más részről a bolgár külügyminisztérium képviselőjében Sarafoff követ és a közoktatásiügyi minisztérium képviselőjében Pop Vasszileff között megindult és rendkívül baráti légkörben folynak, úgy hogy hamarosan megállapodásra vezethetnek.

— Hargitaváralja jelképes szakélykosság e havi összejövetelét ma este fél nyolc órakor tartja a Gambinus külön helyiségében. A község hírája pontos megjelenést kér.

Rendelet a bevonultak lakbórhátralékáról és más magánjogi kedvezményéről

A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. miniszteriumnak a bevonult személyek magánjogi kötelezettségei tárgyában kibocsátott rendelet újabb kiegészítéséről szóló rendeletet, amely az eddigi végrehajtási kedvezményeket a bevonult tartalékosok, a póttartalékosok részére a visszatérésüket követő egy hónap tartamára is kiterjeszti, továbbá a végrehajtási kedvezményként lehetővé teszi, hogy a családos bevonult személy, a nála végrehajtási úton lefoglalt tárgyakat a hatóság közbenjöttével szabadkézből eladhassa és azok vételárának 30 százalékaival szabadon rendelkezhesse. A rendelet a bevonulás alatt keletkezett bérhátralék törlesztése tekintetében további kedvezményt ad, a bevonult védett birtokosokat illetően pedig a védett ség törlesztésének felfüggesztése iránt rendelkezik, végül kimondja, hogy a bevonult személyek részére biztosított kedvezmények minden olyan tartozásra kiterjednek, amely a rendelet hatálybalépése előtt keletkezett.

A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. miniszteriumnak a váltók fizetés végett bemutatásának és az óvás felvételének átmeneti elengedéséről szóló rendeletét, amely a váltók rendezésének a rendkívüli viszonyok miatt mutatkozó adminisztratív nehézségeire tekintettel az 1940 évi július hó 1 napján, vagy ezt követően az 1940 évi augusztus hó 21. napjáig lejárt váltóknál a fizetés végett bemutatásnak és óvás felvételének kötelezettségét elengedi.

A rendelet egy másik szakasza kimondja, hogy a bíróság, ha a bérleti kereseti viszonyainak mérlegelése alapján méltányosnak találja a halasztást és a részletfizetés kedvezményét együttesen is megadhatja, úgyhogy a bérleti katonai szolgálata alatt keletkezett bérhátralék részleteiben való törlesztését későbbi időpontban kezdje meg.

Ezen az alapon a részletekben való törlesztés megkezdését legfeljebb a bérleti katonai szolgálatának megszűnésétől számított három hónapra lehet elhalasztani. Egy további intézkedése a rendeletnek a védett birtokok áll összefüggésben. Eszerint a védettség törlése iránt indított eljárást fel kell függeszteni, ha igazoltnak vehető, hogy a védett birtok tulajdonosa olyan személy, akire a jelen rendelet hatálya kiterjed.

— Lajos Iván — eltűnt. Közvetlen az 1939-es háború előtt jelent meg a magyar könyvpiacra Lajos Ivánnak azóta hírhedtté vált „szürke könyve”, amelyben az írt meg a szerző, hogy Németország hadseregének gyengesége és készültsége miatt háború valószínűsítésre képtelen. A könyvet később elkobozták, szerzője pedig úgy látszik, állását is otthagyni búcsú nélkül eltűnt Magyarországról. A közoktatásiügyi miniszter ugyanis a hivatalos lapban felhívta Dr. Lajos Iván tanügyi fogalmazót, hogy hivatali állásának elfoglalása s a szolgálat teljesítése végett 30 nap alatt a pécsi tankerületi kir. főigazgatónál jelentkezzen, mert ellenkező esetben úgy fogja tekinteni, mint aki hivatali állásáról önként lemondott.

— Különös balesetsorozat. Kőbányán különös baleset történt: egy kerékpáron haladó munkás kanyarodás közben a vállán vitt kapával úgy megütött egy arra haladó asszonyt, hogy a mentőket kellett a nőhöz kihívni. Mikor a mentőkocsis a Szállás- és Bihari utcák sarkához ért, váratlanul a Hagenmacher sörgár egyik teherautója robotott ki a mellékutcából, egyenesen nekiment a mentőkocsinak, amely felborult és összeszórt, a mentőkocsis három utasát: Poyzl Ferenc mentőorvost, Bakator Sándor ápolót és Kocsis Dániel sofőrt pedig véres, összetört tagokkal huzták ki a mentőkocsis roncsai közül a járókelők. Most már két kocsival vonultak ki újból a mentők, az első mentőkocsis a megsérült asszonyt szállította kórházba, a második pedig az összeszórt mentőkocsis sérültjeit vitte a Bakay-klinikára. — A mentőorvos súlyos agyarázkódást, az ápoló állkapocsbőrsért és különböző más töréseket, a sofőr pedig szintén súlyos sérüléseket szenvedett. A teherautó sofőrtjét előállították a rendőrségre, amely vizsgálatot indított az ügyben.

— Az angol vezérkar főnöke javaslatot tett az angliai idegen katonai alakulatok feloszlására. A lengyel, cseh, zöld, norvég és holland csapatokat érintő rendelkezést állítólag politikai okok tették szükségessé. (MTI)

Nyílt-tör

Felhívás!

Ügyfeleim megvették a Balogh Sándor és neje Kálmán Zsuzsanna, valamint kiskorú Balogh Sándor és kiskorú Balogh Márton hajdubüszörményi lakosoknak Hajdubüszörményben Hadházi u. 116. sz. a. Hungária nevű malomát gyámhatósági jóváhagyástól függetlenül.

Felhívtnak az eladók hitelezői, hogy a malomüzletből eredő követeléseiket nálam 8 nap alatt jelentsek be, mert a be nem jelentett, vagy a határidőn túl bejelentett követeléseket evő ügyfeleim figyelembe venni nem fogják.

Dr. Budaházy Gusztáv
hajdubüszörményi ügyvéd

— A „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált házi- és megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és gyorsan ható, természetes hashajtó, — mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— Favágás közben levágta baltenyerét. Vasadi Lajos, 47 éves Páti-utca 16. sz. a. lakos. Sebét a mentők bekötötték és orvoshoz utasították.

— Időjárásjelzés: Hazánkban a hűvös levegő frontja erős északnyugati széllel este 7 óráig a Pécs—Budapest—Lőcse vonalig haladt előre. A hőmérséklet a középső és keleti megyékben délután még meghaladta a 30 fokot. — Jólás: Élénk északnyugati szél, változó felhőzet, több helyen főleg keleten záporos, zivatar. A hőmérséklet keleten süllyedt, nyugaton alig változik.

— Nyugalombavonult bankigazgatók. Az Angol-Magyar Bank debreceni fiókjának igazgatója, Vársárhelyi Armand, valamint a Belvárosi Takarékpénztár debreceni fiókjának igazgatója, dr. Gárdonyi Béla, nyugalomba vonultak. Dr. Gárdonyi Béla utóda a fiók élén Vincze Károly főtisztviselő lett.

Közgazdaság

A debreceni élelmiszerpiac árai

Bőséges felhozatal volt a debreceni élelmiszerpiacon és a következő irányárak alakultak ki: Vereshagyma csomója 8—12, fohagyma csomója 10—12, burgonya, nyári rózsza kg 18—22, fejes káposzta kg 30—36, kelkáposzta db 10—20, karfiol db 60—70, zöldpaprika 8—10, kalarabé db 4—6, petrezselyem csomója 8—10, sárgarépa csomója 8—10, bab, zöld kg 16—20, borsó, zöld 18—24, uborka ceteme való kg. 26—30, salátának való kg. 22—26, kovászsnak való 24—28, saláta darabja 4—6, zöldhagyma csomója 5—6, zeller 8—10, retek 6—8, vöröskáposzta kg. 40 50, torma kg. 1.20, tök drb. 10—20, alma közönséges kg. 36, körte kg. 60, barack kajszin 1.20, málna 1.—, ribizli 24, pészmeté 36, cseresznye 70, Meggy 1.— földieper 1.—, teljes tej literje 28—30, főlözött tej 16—18, tejfel 2.—, vaj, csemege kg. 4.30—5.—, főzővaj 4.—4.50, tehéntúró 1.—, juhtúró 2.20—2.40, déltábsajt 2.60.

BUDAPESTI ÁLLATVÁSÁROK

A Ferencvárosi sertésvásáron a forgalom tartott irányzatul indult. I-a sertés 128—134 fillér, a középserstést 118—124 fillér, a slány sertést 106—116 fillér, az angol tokesertést 124—132 fillérrel jegyezték, elősúlyban, különként.

A vágómarhavásáron csütörtökön a bikáért minőség szerint 56—99, az ökörért 50—110, a tehénért 50—105, a bivalyért 56, a növendékmarháért 50—98, a kicsonozható marháért 32—49 fillért fizettek elősúlyban főként.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Érdekes megállapítások a „napozás” hatásáról

A napfürdőzés élettanáról érdekes tanulmányt közöl most a Természet-tudományi Közlöny. Ismerteti, hogy a XX. század emberének életében milyen fontos szerepet tölt be a szabad levegő, a napfény és a por és hogy ezeknek a tényezőknek a szervezetre gyakorolt hatásáról általában téves felfogások uralkodnak. Ezek közé tartozik a napfürdőzés kóros túlzása és a rendelkezésre álló lehetőségeknek csekély, vagy teljesen hiányos kihasználása.

Megállapítja a cikkíró, hogy nagyobb magasságban hatásosabb a napozás, — mivel itt a szűrő levegőréteg lényegesen vékonyabb és különösen az ibolyántúli sugarakból többet bocsát keresztül.

Magaslati helyeknek erősebb kihasználását — fénykezelés szempontjából ma már tökéletesítették és eszerint egészséges napfürdőzés csak magaslaton hajtható végre, azonban itt is ajánlatos az orvosi megfigyelés. Nem minden fizikumra gyakorolt hatást a hő-sugárzás. Alapjában véve a napnak 99 százaléka vörösről inneni sugárzás, amit a test csak kis mértékben fog fel és így a hatása nem túl nagy. Ezeknek a sugaraknak tisztán hőhatása van s a bőr hajszálereinek kitágulását és a testfelület erősebb vérkeringését idézi elő, ami ugynevezett bőrpinkét jelentkezik. Ha ezeket a hatásokat túlzott mértékben vesszük magunkhoz, akkor a napfürdőzésnek kóros tünet lesz a következménye.

Vezetőszerepet játszanak viszont a napfürdőzés élettanában az ibolyántúli sugarak. Ezeket a sugarakat majdnem teljes mértékben a bőr nyeli el és a vegyvizsgálatok arra mutatnak, hogy az ibolyántúli sugarak hajszálértágító hatású anyaggá, ugynevezett hystaminná alakítják át a fehérjék alkotásában szereplő egyik savat, ami a gyomor mozgására impulzus hatással van. — A napfürdőzésnél ezek a körülmények fokozzák az étvágyat, ami a fizikum egészségének elősegítésére nagy hatású van.

Tudományos szempontból még mindig nincs tisztázva, hogy tulajdonképpen mi okozza a napfürdőzésnél a bőr megbarterését. Eleinte ezt a szervezet védőtevékenységének fogták fel, később ez a vélemény megdőlt és a lebarterásban a szervezet reakcióképességének megnyilvánulását látják.

Egyes szervezeteknek a napsugarakkal szemben való viselkedésében igen nagy eltérések mutatkoznak. A halvány szőke, kékszemű egyének érzékenysége a napsugarakkal szemben fokozottabb náluk kimutatható az is, hogy a sugáraknak nagy szerepük van a D. vitamin képzésénél, valamint az angolkór ellen is termelnek ki szervezetünkben hatóanyagot.

A napsugarak a szervezet élettevékenységére is befolyással vannak. Ezek a hatások feltétlenül hasznosak, ha bizonyos határokon belül maradnak és a napfürdőzés nem esik abba a túlzásba, hogy egyszerre sütteti le magát. — Az ilyen túlzás ártalmas és éppen úgy el kell kerülni, mint amennyire ki kell használni minden rendelkezésre álló lehetőséget az egészséges napfürdőzésre.

Közérdekű levél

Kávépörkölő a város központjában.

A Ferenc József-út 41. sz. háza kávépörkölő telepedett. Füstjével nap nap után s naphosszat elárasztja a környéket. A penetráns füst télen is behatol a lakásokba, nyáron pedig teljesen megfertőzi a levegőt. Kitelepítése tehát közegészség szempontjából sürgős. Felhívjuk rá az illetékes hatóságok szíves figyelmét.

SPORT

Vizsgálatköltségét rendelt el a belügyminiszter a Bocskay ügyében

A Bocskay körül egyre jobban zajlik a helyzet. A megszünetelés hírek röpködnek a levegőben, játékosai egymás után teszik meg a feljelentést elmaradt járandóságukért, mentőakció indult meg a csapat mellett s még döntés sem történt ügyében, máris legalább öt csapat aspirál helyére.

A legfontosabb az a jelentés, mely a belügyminiszteriumba érkezett és amelyben a Bocskay hatósági biztosa bejelenti hogy a csapat slyos anyagi helyzetére tekintettel nehézségekbe ütközik további fenntartása és a klub megszüntetésére tett javaslatot.

A Bocskay hívei beadványt intéztek a belügyminiszteriumhoz, MLSZ-hez és ezekben új adatokra hivatkoznak, melyek alapján a klub mégis fenntartható lenne.

A Bocskay-ügy aktáit a belügyminiszterium értesülésünk szerint visszaküldte Kőlcsey Sándor polgármesternek azzal, hogy újabb beható vizsgálatot tartson és tisztázza a Bocskay ügyének állását. Csak a polgármesteri jelentéstétel után fog a belügyminiszterium érdemben határozni a Bocskay sorsa felett.

A tegnapi napon érdeklődtünk, hogy megérkezett-e már Debrecenbe a belügyminiszter leirata azonban az még a tegnapi nap folyamán nem érkezett meg és csak a mai postával várható.

A KK döntőjét bizonytalan időre elhalasztották. A Ferencváros szabadságot a játékosait. Kár, hogy nem lehetett most lejátszani a döntőt, amikor a Ferencváros nagyszerűen összekovácsolódva, kitűnő formában játszhatta volna le a mérkőzést.

Vince Jenő átadó listára tette az Ujpest. Valószínű azonban, hogy valamelyik újpesti csapat edzőjeként megtartják. Rajta kívül többek között Szalai, Hidasi, Solti, Kocsis került átadó listára.

A DVSC ma tartja ülését, melyen döntenek az NB-be beosztást kérő beadvány és a DVSC II. csapatának az NBC-ben indulását megakadályozó határozat elleni fellebbezés ügyében.

Hirdetmény. Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 14-től, vasárnaptól kezdve, a nyár folyamán további intézkedésig, azokon a vasárnapokon, amikor a nagy hőség miatt előreláthatóan sokan utaznak villamosokon az uszodába, délelőtt 8 órától kezdve addig az ideig, amíg az uszodába tömegesen utazik a közönség, a fővonalon közeledő kocsiakat „2” irányjelző számokkal ellátva mind a Városi Uszodáig közlekedtetjük. A Vilmos császár körút körüli az Egyetem Klinikák felé kimenő, vagy a Vilmos császár körülről a városba jövő utasoknak a Simonyi út és Vilmos császár körút sarkán át kell szállniuk.

HIRDETMEY

A m. kir. földmívelésügyi miniszternek a buza és tengeri bejelentésére, zár alá helyezésére és igénybevételére vonatkozó 4810-1940 M E sz. rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 200.300-1940 F M sz. rendelet a következőket tartalmazza:

A vegyes és vámrólással foglalkozó

debreceni malmok készletükből vámrólással való feldolgozás céljára az 1500-1937. P M sz. rendelet 4. paragrafusa alapján debreceni vámrólásra jogosultaknak (földtulajdonosok, hasznosítók, bérlők, mezőgazdasági tisztviselők, cselédek, konvenciók, malmai alkalmazottak) eladhatnak annyi búzát amennyi ezeknek háztartására, illetőleg gazdasága körében az 1940 évi augusztus hó 15 napjáig szükséges. Kétség esetén azt a körülményt, hogy eddig az időpontig a háztartás, illetőleg a gazdaság részére milyen mennyiségű búza szükséges a közlemezési ügyosztály igazolja.

Amennyiben az előbbi bekezdésben említett debreceni jogosultak a vegyes és vámrólással foglalkozó debreceni malmoknál szükségletüket készlethei miatt nem vásárolhatják meg, a közlemezési ügyosztály termelők irodája, (Ferenc József t. 28. sz. földszint, Dobozó út) engedélyt adhat ki számukra, amelyeknek alapján a Debrecenben zár alá helyezett buzakészletek tulajdonosaitól az engedélyben feltüntetett mennyiséget megvásárolhatják. A közlemezési ügyosztály az engedély kiadásakor megvizsgálja azt, hogy a kérelmezőnek háztartása, illetőleg gazdasága részére az 1940 évi augusztus hó 15. napjáig terjedő időre a kért buzamenyiségre elengedhetetlenül szükség van. E célból a kérelmező tartozik a közlemezési ügyosztálynál házi és gazdasági szükségletéről elszámolni. Az eladó a zár alá helyezett buzakészletből történt eladást a közlemezési ügyosztály igazolással igazolja, evégből az eladósok az engedélyt a vevőtől átvenni és megőrizni kötelek.

A közlemezési ügyosztály által kiadott vásárlási engedéllyel csak a Debrecen területén zár alatt készlethei lehet vásárolni, viszont más községek által kiadott ilyen vásárlási engedélyk Debrecenben nem érvényesek.

A kereskedelmi és vegyes orléssal foglalkozó malmok buzaszükségletének kielégítéséről az iparügyi miniszter gondoskodik. Az iparügyi miniszter a hozzá benyújtott igényléseket a malomérdekeltség megfigyelésével a földmívelésügyi miniszter által megállapított buzamenyiséget keretén belül elégíti ki.

Az egy birtokosnál zár alá helyezett morzsolt tengeri készletből 100 mázsát (csöves tengeriből 150 mázsát) meg nem haladó mennyiség a földmívelésügyi miniszter külön engedélye nélkül forgalomba hozható. A Futura az állami elővásárlási jogot, illetőleg az igénybevételt ezen készletek tekintetében nem gyakorolja.

A zár alá helyezett 100 mázsát meghaladó mennyiségű morzsolt, (illetőleg 150 mázsát meghaladó csöves) tengeri tekintetében a Futura az állami elővásárlási jogot, illetőleg az igénybevételt nem gyakorolja, ha a tengeri romlott. Azt, hogy a tengeri romlott, a készlet-birtokos kérésére a Futura állapítja meg. Evégből a készletnek a birtokosa a morzsolt tengeriből a Futura megbízottjának jelenlétében 1 kg-ot (csöves tengeriből 3 kg-ot) kitevő mintát vesz, a mintát a megbízottal együtt lepecsételi s a mintát a Futurának az eljárásról felvett jegyzőkönyvvel együtt elküldi. A Futura a minta kézhezvételét követő 3 nap alatt ajánlat levélben, vagy vételjelentéssel ellátott táviratban nyilatkozni köteles hogy a tengerre igényt tart-e, vagy nem. Ha a Futura a tengerre igényt nem tart, a tengeri birtokosa azzal szabadon rendelkezik.

A rendelet folyó évi július hó 10-én lépett hatályba.
Debrecen, 1940 évi július hó 11-én.

Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST keres férfi

Érettségizett fiatal, bármilyen munkát vállal. Cím a kiadóban. 311

ALKALMAZÁST nyér férfi

Azonnali belépésre alkalmazunk villany, gáz és vízvezeték-szerelőket gépaókat és gyári munkásokat. Jelentkezés naponta 8-14 óráig a villanytelepi portánál. Világítási Vállalat. 299

Fodrászsegéd állandóra felvétetik, Kállay fodrász, Rothermere ucca 3. szám. 339

Egy férfi és egy hölgyfodrászsegédet 22-ikére felveszek, Huszár Gál ucca 1. Balogh. 312

Jómunkás fodrászsegédet azonnali belépésre felvesz Mátyus fodrász, Hajdúböszörmény Kossuth Lajos ucca 8. 76

ALKALMAZÁST nyér nő

Kiszolgáló lány felvétetik, cukrászdába, Kossuth ucca 11. 304

Hölgyfodrászlányt férfifodrászsegédet keresek azonnalra, Boczán fodrász, Sas ucca 2. 616

Hölgyfodrász kisasszonyt férfi fodrászsegéd, tanuló felvétetik, magas fizetéssel, Nagy, Baltazár Dezső ucca. 340

Bejárónő, délelőtre, ki parkett takarításához is ért, felvétetik, Adorján, Arany János u. 31. 337

Önállóan dolgozó varrónő, angol és francia munkára felvétetik, Piac ucca 49. I. emeleti lakás. 334

Mir lenes, parketthez értő, jó bizonyítvánnyal felvétetik, Hatvan ucca 6. sz. III. em. 9. 329

Mindenes bejáró, vagy bentlakó, jó bizonyítványokkal, aki vikszolni tud, 15-éres felvétetik, Sas ucca 4. I. emelet, második ajtó. 328

Mosogatóasszonyokat és konyhaleányt felvesz a Páll sörfőző. 326

Pincekezelést is értő csapatot felvesz a Páll sörfőző. 325

Gazdasszonyt keresek közeli tanyára, aki a baromfi neveléshez feltelesen ért. Jelentkezni lehet szombati napon 12 és 1 óra között. József kir. herceg ucca 1 szám Debrecen kiadóhivatalában. 324 vv

Könyvelőnőt, aki némi gyakorlattal bír, október 31-ig azonnali belépésre keresünk „Nagyvállalat” jellegre a kiadóba. 316

Tanulóleány, vagy fiú felvétetik, Springer könyv, papír s fotoszaküzletbe. 309

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejáró szakácsnőt, vagy bentlakót, jó bizonyítványokkal felveszek, Piac ucca 75. I. emelet, ügyvédi iroda. 1220 vv

Gazdasszonyt, aki a háztartási összes munkákat és a perfekt főzést oly mértékben elvégzi, hogy a háziasszonyt teljesen tehermentesíti a gondtól és a munkától, takarítást is beleértve, — felvesz havi 45 pengő kezdő fizetéssel felle: Főlegyházy főhadnagy, tűzérítktanva épület. 259

ALKALMAZÁST keres nő

25 éves, intelligens özevgyasszony, magánoshoz házevezetőnőnek v. bármely más helyre elmenne, kitűnően főz, s háztartás minden ágában jártas, ügyes irrodában is, csekély fizetésre Lukácsné, Kandia ucca 15. szám. 332

Perfekt szakácsnő tanyára megy, tisztí étezek débe is. Miklós ucca 35. pincelakás, 3 ajtó 322

Házevezetőnőnek ajánlok elsejére intelligens nő. Jellege „Megbízható”. 321

Jazz-zongorát tanít gyorsan bevált módszerrel, pesti okl. zenetanár Werbőczy ucca 4. szám. II. em. 7. a. 314

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánst, régipénzt, legmagasabb árban veszek, Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 987 7. 15.

AJÁNLAT

Horgonyi fodrász, Szoboszlói út 4. új telefonszáma: 10-75. 227 8. 9.

Poloskairtás ciángázal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó ucca 5. szám. 1955 x. 3.

Ramminger fodrászmester új telefonszáma: 37-41. sz. Szent Anna ucca 10-12. 1539 7. 25

Zománctűzhelyek szakszertű javítása. Kégett samottbetétes kályhák samottozását új köpeny szerelése, Levenszky, — Csapó u. 87. 1228 7. 18.

Ciánoztasson bizalommal a Csala ciánzó vállalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.

Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és női ruhákat Welsz. Arany János ucca 29. szám. 1010 vv

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készít „Elit” szalon, Rákóczi u. 28. 323 8. 13.

POLOSKAIRTÁSI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szűcsék. 1308 11. 15

Paplanokat pelyhből, vattából, gyapjúból, ócska paplanokat portalanítva készít Nagy Gyula paplanosmester, Sas ucca 2. 1674 7. 28.

Zafros, ecetes, boroshordók, dézsák, kádak, állandóan raktáron. Egy szőlőprés eladó, báró Györfly hordógyártási telepén. Nap ucca 4. sz. Új telefonszám: 32-83. 306

TÜZELŐ ANYAGOK

Svarcz Izó tűzifakereskedő új telefonszáma: 32-61. raktár: Miklós u. 49. szám. 319 7. 23

TELJES ELLÁTÁS

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszáma, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyátmányú, 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

IRODA

Irodának alkalmas helyiséget, száraz raktárral, belterületen keresek Ajánlatokat „Előnyös” jellegre e lap kiadójába kérek. 1627 vv.

BÚTOR

Antikgarnitúra, konyhaberendezés, ebédlő, láda, mákdaráló, csello, szelion, divány, eladó. — Kossuth u. 49. Bútor. 1061 1. 15

Hálószobák, ebédlők s kombinált szobák, konyhaberendezések, Salamon bútorüzletében. Jóminőség, előnyös árak. Részletre is. Hunyadi u. 2. sz. 935 9. 15

KIADÓ LAKÁS nagy

Bérbeadó november 1-re Simonyi út 36. sz. alatti 7 szobás villa teljes komforttal. — Értekezni Piac u. 75. I. em. ügyvédi irodában. 1904 v. v. Uccai négyszobás, furdó szobás lakás kiadó, aug. esetleg szeptember elsejére, Hatvan ucca 60. szám. 333

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Garzon lakás egyszobás btor nélkül kiadó. Adorján, Arany János ucca 31. sz. 338

Szép szoba, konyha, s spájz, középkori, lehetőleg fixes gyermektelen házaspárnak, házi munkáért, augusztus hó elsejére kiadó. Hajnal u. 13. szám. 320

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejáratos szoba 2 személynek is kiadó. Hatvan ucca 2. szám, II emelet. 615

Különbejáratos bútorozott szoba 1-2 személynek kiadó. Miklós ucca 21. szám. 336

Különbejáratos tágas uccai bútorozott szoba, központban, 15-éres kiadó, központi fűtés, Kónya trafik, városházai épület. 331

Uccai különbejáratos bútorozott szoba, előszobával kiadó. Nyíl ucca 101. szám. 327

INGÓSÁG ELADÁS

ülögarnitúrák

eredeti régiék, alighasznált írógépek, s prizmas látszócsövek, nagyobb méretű perzsaszőnyegek, s Mária Terézia üvegcsillárok, igen olcsóért eladók. Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv

Leándor, rózsaszín, fehér virágú, új ládákban olcsón eladó. Honvedtemető ucca 6. 1181 vv

Ebédli bűtor, szalon-garnitúrák, gyermekszoba, konyhabűtor, háló, háztartási felszerelések, edények, elköltözés miatt eladók Ferenc József út 73. emelet. 295

Eladó löszormatrac, s férfi vászonnőtény, női ruhák, kalapok Péterfia 30. szám. 335

Ebédli berendezés, csillár, ágy, kerti székek, s festmények eladók, József kir. herceg ucca 35 37. sz. II. emelet. 327

INGÓSÁG VÉTEL

Kézikocsit keresek megvételre, Szabó hentes, Sámsoni út. 269

VEGYES

Al lakás, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felület, clesón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

ELADÓ HAZ

Szappanos ucca 12. sz. ház, ötszobás, kétszobás nagy istálló, kocsiszin, s kamara, alapincéze. Lehel ucca 7. sz. szoba, s konyha, ezer öl földdel eladó. Értekezni lehet: Bethlen ucca 30. szám alatt. 236 7. 14.

Rákóczi ucca 7. számú 471 négyzetgölgös házastelek eladó. Értekezni ugyanott. 221

Berettyóújfalui házamat, mely áll 2 szoba és minden mellékkeliségből, gyümölcsös és konyhakerttel, cladnám vagy elcsérlném debreceni házzal, esetleg ráfizetés is. Csere tárgya lehet berettyóújfalui vagy derecskei vonalon lévő föld is. Cím megtudható a lap kiadóhivatalnál, egész nap. 500 vv.

Eladó teher- és adómentes, kényelmes családi ház 300 négyzetgölg kerttel, Vasvári ucca 20. sz. alatt. 1612 7. 25

ELADÓ ÁLLAT

Két darab 9 hónapos angol sülde eladó Salétrom ucca 5. Faipar. 341

Bevezetői felolvas

PÁLFI JÓZSEF

Kiadási felolvas

193. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a

TISZANTULI KÖNYV- és LAPIRTAÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felolvas nyomdavezető

SZIGETHY KÁROLY